

Directa

setmanari de comunicació

Núm 301 16 de gener de 2013 1,70€

Les dues cares de l'imperi Inditex

Amancio Ortega ha bastit la seva fortuna a partir de l'explotació de milers de treballadores de tot el món

PÀGINES 2,3,4

 5,6,7

El procés sobiranista fa ressorgir la remor de sabres a l'escena política

 9

Desallotjament racista dels Mossos a una nau del Poblenou de Barcelona

 14,15

'Alfon': "Em van dir que, si no col·laborava, em colarien el marrón"

 16

La comunitat qom denuncia assassinats encoberts d'activistes indígenes

ESTIRANT DEL FIL

Fundador i principal accionista d'Inditex, el gallec Amancio Ortega és –des de l'any passat– la tercera persona més rica del món. Elogiat i posat com a exemple de triomfador pels 'mass media' espanyols, sovint s'oblida que la seva fortuna s'ha bastit a partir de l'explotació de milers d'empleades, sobretot a països del Sud. Amb una voracitat sense límits, l'empresari no ha dubtat a acomiadar personal a l'Estat espanyol, malgrat els ingents beneficis del grup.

LABORAL // LA FORTUNA COLOSSAL D'AMANCIO ORTEGA S'EXPLICA, EN GRAN PART, PER LES CONDICIONS DRAGONIANES DE LES TREBALLADORES D'INDITEX

L'imperi **Zara**: riquesa i ocupació per a qui?

Albert Sales i Campos
@albertsc79

Durant els darrers anys, l'empobri-
ment generalitzat de la ciutadania
europea, espanyola i catalana ha
conviscut amb el creixement de les fortu-
nes de les elits empresarials i financeres.
Tot i que són temps complicats per justifi-
car les enormes desigualtats existents
davant una ciutadania cada cop més ofe-
gada per la situació econòmica, hi ha una
sèrie d'individus que són enaltits pels
mitjans de masses com a exemple de
persones "fetes a si mateixes", creadores
d'activitat econòmica i, en conseqüència,
de llocs de treball i que mereixen una
veneració especial per part d'una pobla-
ció necessitada d'ídols i lideratges mo-
rals. Entre aquests individus, destaca un
dels grans triomfadors espanyols: Aman-
cio Ortega, fundador i principal accio-
nista del Grup Inditex, l'empresa que hi
ha darrere les marques Zara, Pull and
Bear, Massimo Dutti, Bershka, Stradiva-
rius, Oysho, Zara Home i Uterqüe.

L'any 2012, el senyor Ortega es va con-
vertir en la tercera fortuna personal més
important del món, segons la revista *For-
bes*, una fita aprofitada per columnistes i
tertulians per repetir la llarga lletania
d'elogis cap a l'empresari gallec. Segons
aquestes veus, s'ha enriquit a base de tre-
ballar dur, creant riquesa i ocupació i
sense veure's esquitxat per l'onada de

Ortega ha rebut moltes acusacions per casos d'explotació a les seves fàbriques proveïdores

descredit que afecta els negocis financers
i la banca. Obliden, però, les costureres
gallegues que, durant dècades, han aixecat
les marques del grup Inditex treballant
durament a canvi de salaris més
aviat modestos.

En l'expansió de la companyia, fun-
dada el 1986, la contractació de la confec-
ció a fàbriques repartides per tot el món
s'ha convertit en la norma. Inditex és el

principal client de les fàbriques i els
tallers de països com Bangla Desh, Cam-
bodja o el Marroc. Després de les nombroses
acusacions per situacions d'explotació
laboral a les seves fàbriques proveïdores,
l'empresa ha desenvolupat una estratègia
de responsabilitat social empresarial que
s'utilitza com a exemple a les escoles de
negocis que impulsen aquest concepte.
Fins i tot, en el marc de la responsabilitat
social, ha signat un acord marc interna-
cional amb la Federació Internacional de
Treballadors de la Indústria del Tèxtil, la
Confecció i el Cuir.

A Inditex no li suposa cap problema la caiguda de la demanda interna

Malgrat tot, l'agost de 2011, el govern
brasiler va descobrir tallers clandestins a
São Paulo, on migrants llatinoamericans
confeccionaven roba de Zara en con-
dicions d'esclavitud. El cas es va saldar
amb un acord entre Inditex i el Brasil, pel
qual l'empresa gallega destinaria 1,4
milions d'euros a finalitats socials en a-
quest país. A l'Argentina, la cooperativa
La Alameda ha denunciat casos molt
similars als del Brasil amb la documenta-
ció de situacions d'esclavitud entre mi-
grants bolivianes que cosien roba per a
Zara. El desembre de 2011, la campanya
Roba Neta va publicar un informe sobre
les condicions de vida de les obreres de la
confecció de Tànger (el Marroc), on es
documentaven les situacions d'explota-
ció laboral que viuen les treballadores
que cusen roba per al mercat internacional
a les zones industrials de la ciutat,
gens diferents de les de les fàbriques no
sotmeses als controls d'Inditex.

Les denúncies públiques cap a la com-
panyia d'Amancio Ortega no només proven-
nen de les seves fàbriques proveïdores a
l'estranger. Les persones que treballen a les
seves botigues pateixen unes condicions
laborals que solen situar-se al límit de la
legalitat. La internacionalització de les
transnacionals espanyoles també consis-
teix a buscar noves clienteles. Les políti-
ques d'austeritat i l'erosió dels drets de les
persones treballadores a l'Estat espanyol

Amancio Ortega es va
convertir en la tercera
fortuna personal més
important del món
l'any 2012

condemnen les empreses que depenen de
la demanda interna. A empreses com Indi-
tex, no els suposa cap problema la caiguda
de la demanda interna espanyola en un
pou sense fons. Per això l'increment de
botigues a l'Estat durant el 2011 va ser de
set establiments, mentre que, arreu del
món, el grup va expandir la seva activitat
de venda al públic en 483 botigues.

AMANCIO, EL FILANTROP

Per reforçar la idea que l'èxit de persones
com Amancio Ortega en els negocis re-

percuteix positivament en la resta de la
societat, no falten els projectes filantrò-
pics per afavorir col·lectius en situació de
pobresa. El juny de 2012, Inditex va a-
nunciar que destinaria més de mig milió
d'euros a tres programes de desenvolupa-
ment dirigits a la millora de la qualitat
de vida de tres comunitats vulnerables
de Bangla Desh. Segurament, els benefi-
cis que han aportat les obreres bengalís
a Inditex superen amb escreix aquesta
xifra. Bangla Desh presenta els salaris i
els costos laborals industrials

34 EUROS

mensuals és el que pot ingressar una treballadora tèxtil a Bangla Desh, país amb nombroses plantes proveïdores d'Inditex.

20 MILIONS

20 milions d'euros és la quantitat que va donar Ortega a Càritas l'any passat, l'equivalent al 0,05% de la seva fortuna personal.

'Maid in India' L'informe de SOMO i l'ICN ha documentat l'explotació de menors que produeixen per a 'Pull and Bear' en fàbriques del país

L'ÍNDIA // CENTENARS DE MILERS DE NENES SEGUEIXEN SOTMESES A UN RÈGIM DE TREBALL FORÇAT

Responsabilitat social: vestits de seda per a mones sense escrúpols

més baixos del planeta. El 2006, després de manifestacions multitudinàries i forts enfrontaments entre obreres i dispositius policials, el govern va incrementar el salari mínim mensual al sector de la confecció fins arribar als 1.662,50 taka mensuals (aproximadament vint euros). Quan les treballadores van sortir al carrer per protestar pel que consideraven un increment insuficient, la pressió va ser molt més intensa i es van empresonar i assassinar diverses persones líders de les organitzacions de treballadores. Avui, una obrera pot ingressar 34 euros mensuals si té la sort que li paguin les hores extra. El país asiàtic també acumula un llarg historial de catàstrofes laborals amb incendis i esfondraments de fàbriques freqüents, en els quals moren desenes de treballadores. A diversos dels centres de treball afectats durant els darrers anys, s'hi ha documentat producció per les marques d'Amancio Ortega.

El donatiu per a projectes a Bangla Desh suposa un 0,03% dels beneficis del grup Inditex de l'any 2011

El gest filantròpic mediàtic de l'empresari gallec va arribar l'octubre passat, quan va donar públicament vint milions d'euros a Caritas per projectes locals. Per a les elits econòmiques, la redistribució de la riquesa funciona així. El gran empresariat, que es beneficia d'una indústria global on l'explotació de les obreres és la norma i que ha generat precarietat laboral als seus països d'origen, reparteix alguns milions de manera arbitrària entre la precarietat resultant de la seva globalització. A l'hora de la veritat, el donatiu d'Inditex per a projectes a Bangla Desh només constituïa un 0,03% dels beneficis registrats per l'empresa l'any 2011. Pel que fa als vint milions amb què Ortega va obsequiar Caritas, equivalen al 0,05% de la seva fortuna, que ronda els 38.000 milions d'euros. ◀

Taller de confecció del polígon de Mgouga a Tànger / CARLOS CASTRO

Als anys 90, els primers escàndols relacionats amb les condicions de treball a les cadenes de subministrament globals de la indústria de la moda se centraven, sobretot, en revelar l'explotació de treballadores menors de setze anys a països com la Xina, l'Índia o el Pakistan. Arran d'aquelles primeres denúncies i de l'alta sensibilitat mostrada per l'opinió pública dels països rics, les marques internacionals han fet grans esforços per evitar situacions en què es pugui relacionar la seva imatge amb el treball infantil. Però l'explotació infantil no està eradicada dins el sector. Al Marroc, les obreres entrevistades per la darrera recerca de la campanya Roba Neta explicaven que, durant el període de vacances escolars, moltes nenes s'incorporaven a les factories com a aprenentes, on feien les mateixes tasques que les treballadores adultes, però cobrant només un 40% del salari mínim.

Les darreres denúncies globals per explotació infantil estan relacionades amb els informes publicats pel Centre de Recerca sobre Empreses Transnacionals (SOMO, en les seves sigles en Holandès) i el Comitè Indi dels Països Baixos (ICN) durant el 2011 i el 2012 sobre la situació a les fàbriques de Tamil Nadu, a l'Índia. Als do-

Malgrat vint anys de denúncies, l'explotació infantil no està eradicada dins el sector tèxtil

cuments *Captured by Cotton* i *Maid in India*, es denunciava que centenars de milers de nenes estaven treballant en aquella regió sota un règim anomenat *sumangali*, que consisteix a pagar una suma de diners a les dones joves, que s'utilitzarà per a un dot al final d'un període de tres anys. Suposadament, les treballadores disposen

del necessari per viure i acumulen hores de treball per poder pagar un dot que garanteixi un bon casament. El resultat acaba sent una situació que pot ser qualificada de treball forçat: treballadores extremadament joves sotmeses a llargues jornades laborals en uns centres de treball insalubres i per salaris irrisoris.

Empreses internacionals com Marks & Spencer, Diesel, Ralph Lauren o Quicksilver han intentat desmarcar-se de l'assumpte tot i que apareixen als informes. Inditex, per la seva part, va afirmar taxativament que les seves marques li garanteixen que cap de les seves proveïdores mantenia el *sumangali*. A la investigació de *Maid in India*, SOMO i l'ICN van identificar producció per a Pull and Bear (marca propietat d'Inditex) a Eastman Exports; van documentar que la fàbrica comptava amb treballadores de catorze i quinze anys i que, durant algunes èpoques de punta de feina, s'havien registrat tornos de més de 24 hores seguides. ◀

ESTIRANT DEL FIL

BARCELONA // EL BANCO SANTANDER I EL BANC SABADELL, ENTRE ELS LLOGATERS D'UN MAGNAT MARGAT PER UNA VORACITAT SENSE LÍMITS

El nou amo del passeig de Gràcia que busca l'enriquiment personal infinit

Amancio Ortega és propietari de sis edificis a l'avinguda comercial i acaba de comprar la seu del BBVA a la plaça de Catalunya. Fa dos anys, va abandonar les polèmiques sicav i es va centrar en el sector immobiliari per incrementar els beneficis i esquivar l'escrutini públic. També inverteix en països amb una fiscalitat molt laxa per estalviar-se impostos

Marc Font

@marcfontribas

El magnat gallec Amancio Ortega ha bastit una fortuna monumental al voltant de l'imperi tèxtil Inditex. Ja fa anys, però, que els seus ingressos no provenen únicament de les vendes de Zara i la resta de marques del grup, sinó que també fa caixa amb els lloguers de les moltes propietats immobiliàries que té repartides arreu del món. L'estratègia d'Ortega en aquest sector és molt clara: destinar desenes de milions d'euros a l'adquisició d'edificis a les zones comercials més cares de les ciutats, apostar per grans marques i entitats financeres com a llogateres, amb contractes llargs per garantir el cobrament de rendes milionàries i obtenir una rendibilitat molt elevada, tenint en compte que el preu del metre quadrat en aquest tipus d'artèries comercials, lluny de seguir la tendència general del sector immobiliari, continua creixent any rere any. A Barcelona, aquest esquema es compleix fil per randa. Fa només uns dies, va transcendir que, a finals de desembre, Pontegadea, la principal societat d'inversió d'Ortega, va adquirir la seu del BBVA de la plaça de Catalunya de Barcelona. El preu, que no s'ha fet públic, hauria superat els 80 milions d'euros, segons la premsa econòmica, i l'entitat financera s'hi mantindrà en règim de lloguer.

El 2004, Ortega va tancar la seva primera operació de compra al passeig de Gràcia (al número 16, on s'ubica actualment el Zara que fa cantonada amb la Gran Via) i, des d'aleshores, s'ha anat convertint *de facto* en un dels grans propietaris de l'avinguda comercial més elitista de Barcelona, on ja controla sis edificis. El 2007, va pagar prop de 40 milions pel número 93, on s'ubica la botiga de luxe Santa Eulàlia i diversos pisos exclusius a sobre, un dels quals utilitzaria ell mateix quan s'està a la ciutat. El mateix any, va adquirir el número 5 de l'avinguda, on hi ha la seu catalana del Banco Santander. El 2008, va pagar 50 milions per l'immoble del número 30, als baixos del qual s'hi encabia la sabateria Vogue. Finalment, l'any passat,

va desembutxacar 53 milions per l'immoble del número 56, on hi ha la botiga de Burberry's, i 80 milions per les dues plantes del número 1 del passeig, on hi ha la macrobotiga d'Apple. Ortega també és el propietari de l'edifici on hi ha l'oficina del Banc Sabadell a la rambla de Catalunya i d'immobles a la Via Laietana.

Antigues inversions en sicav

El sector immobiliari no sempre ha estat el preferit d'Ortega per continuar-se enriquint. Durant anys, va ser el propietari de tres societats d'inversió de capital variable (sicav), un vehicle d'inversió emprat per grans fortunes i que només tributa l'1% dels seus beneficis. El 2010, Ortega va tancar les seves sicav: Alazán Inversiones 2001, Keblar i Gramela, que havien arribat a acumular un capital de 1.150 milions d'euros. Ortega va deixar les sicav -cosa que no ha fet Rosalía Mera, la seva exdona i propietària del 7% d'Inditex, que en té una amb més de 340 milions de capital- per centrar-se en el totxo, no pas per la seva tributació injusta (molt inferior a les

Ortega va tancar la seva primera operació de compra al passeig de Gràcia l'any 2004

rendes del treball o a l'impost de societats que paguen les empreses), sinó perquè, amb l'esclat de la crisi, la rendibilitat borsària va decaure i, sobretot, perquè aquestes societats es trobaven sotmeses a cert escrutini públic a través de la fiscalització de la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV), cosa que no passa amb societats patrimonials privades com Pontegadea, on l'opacitat és total. Les inversions a països amb una fiscalitat laxa per als grans capitals, com Luxemburg, on fa uns mesos va depositar 200 milions, també demostren que l'objectiu únic d'Ortega és amassar una fortuna encara més monumental utilitzant els instruments que té al seu abast, per exemple, pagant menys impostos que les treballadores de Zara. ◀

Botiga de Zara al passeig de Gràcia de Barcelona / ROBERT BONET

Acomiadaments a l'Estat espanyol

Durant els nou primers mesos de 2012, l'última dada disponible, Inditex va obtenir un benefici brut de 2.778 milions d'euros, xifra que suposa un 25% més que durant el mateix període de l'any anterior. Les vendes es van enfilir fins als 11.362 milions, amb un creixement del 17%. Malgrat la incertància de les xifres, sembla que, per a Amancio Ortega, no n'hi prou i, a finals de setembre, va anunciar que havia preparat 31 milions d'euros per a un "pla de baixes incentivades" a l'Estat espanyol. Dit sense eufemismes, per acomiadar personal. L'opacitat del grup, que tindria prop de 40.000 treballadores a l'Estat, fa que no es pugui saber quantes persones es quedaran sense feina per satisfer la voracitat sense límits d'Amancio Ortega, que sembla que necessita beneficis infinits per no engruixir les llistes de l'atur.

AIXÍ ESTÀ EL PATI

8

La Filmoteca no s'acabarà de pagar fins d'aquí 25 anys i acabarà costant més del doble del pressupost de construcció

9

Els migrants desallotjats d'una fàbrica abandonada al Poblenou denuncien agressions i comportaments racistes dels efectius dels Mossos encarregats de l'operatiu

LLIBERTATS // ELS SECTORS REACCIONARIS DE L'EXÈRCIT ESPANYOL PROCLAMEN LA SEVA VOLUNTAT D'ATURAR LA INDEPENDÈNCIA DE CATALUNYA AMB LES ARMES

La remor de sabres torna a l'escena política

El govern de Rajoy intenta desmarcar-se de les postures més exaltades i promet prioritzar els instruments jurídics a l'hora d'impedir la celebració del referèndum

Marc Rude

@MarcRude

La reivindicació catalana del dret a decidir ha fet revifar, els darrers mesos, les tendències colpistes dels sectors més intransigents de l'exèrcit espanyol. La remor de sabres torna a l'escena política amb un degoteig de declaracions d'alts comandaments militars disposats a utilitzar la força en pro de la unitat territorial de l'Estat. El ministre de Defensa, Pedro Morenés, assegurava, fa dues setmanes, que "els militars mantenen l'ànim ferm i serè, sense fer cas de provocacions absurdes", paraules que contrasten amb les del tinent general Pedro Pitarch, que alerta que "l'esperit pervers que va animar el cop del 23-F sembla que continua bategant i aflora quan en té la més mínima ocasió" i que "alguns militars estan intentant instar públicament a trencar la disciplina i l'ordenament legal", sobretot a través d'Internet.

"Alguns militars estan intentant instar públicament a trencar la disciplina i l'ordenament legal"

El 2006, el general José Mena Aguado ja afirmava que l'exèrcit actuaria sense esperar ordres del govern si l'Estatut d'Autonomia "sobrepassava certs límits", una interpretació *sui generis* de l'article 8 de la Constitució espanyola, que atorga a les forces armades la missió de "defensar la integritat territorial i l'ordenament constitucional de l'Estat". D'ençà de la

manifestació de l'11 de setembre, les seves idees cada cop guanyen més adeptes a les casernes.

A finals del mes d'agost, el coronel Francisco Alamán va reobrir la caixa dels trons quan va comentar, en una entrevista a la web neofranquista Alerta Digital, que la independència de Catalunya hauria de passar per sobre del seu cadàver i recomanava: "No provoquin massa el lleó perquè ja ha donat proves sobrades de la seva ferotgia al llarg dels segles". Efectivament, això testimonien els gairebé 50 anys de dictadures militars

que va viure l'Estat espanyol durant el segle xx, en què l'exèrcit va protagonitzar quatre cops d'Estat; i al XIX, les forces armades van protagonitzar una vintena de rebel·lions de diferent signe polític. Excepcionalitat a l'Europa occidental, la longeva tradició hispànica del *pronunciamiento* encara té partidaris.

Alamán de seguida va inspirar d'altres companys d'armes. El coronel de la Legió Mariano Cañas afegia el seu cadàver com a obstacle per la independència, el també coronel García-Conde Gómez invocava la memòria del seu pare, un

La família reial durant la celebració de la pasqua militar d'en-guany / LAMONCLOA

dels oficials que van liderar la sublevació franquista, a l'hora d'expressar "allò que tot militar espanyol ha de sentir en aquests moments". A finals de setembre, l'Asociación de Militares Españoles (AME), la més conservadora de les agrupacions corporatives de l'exèrcit, va amenaçar Artur Mas amb un consell de guerra si es duia a la pràctica el referèndum. Exigia, així, en una nota, que el govern central actués per "suprimir qualsevol espurna de secessió" abans que les forces armades actuessin de manera unilateral. El matí següent, a la COPE, el president

AIXÍ ESTÀ EL PATI

del col·lectiu, el coronel d'intendència retirat Leopoldo Muñoz, s'esplaiava i posava com a exemple l'empresonament de Lluís Companys i el seu govern, l'octubre del 34, després que la Generalitat declarés l'Estat Català. Leopoldo també va parlar per la cadena de televisió holandesa Holandes Nieuwsuur, el 6 d'octubre, on va opinar que "en cas de ruptura o separació, s'hauria de declarar l'estat de guerra, excepció o setge". El 28 de desembre, l'AME intimidava amb un "conflicte civil" en què intervindria l'exèrcit i advertia que "les ofenses a les forces armades són una frontera que no es pot traspasar", en referència a la xiulada que va rebre José Manuel Muñoz, màxima autoritat militar de l'Estat a Catalunya, el dia de la presa de possessió d'Artur Mas.

L'AMBIGÜITAT DEL PP

El govern de Rajoy intenta desmarcar-se de les postures més exaltades i minimitza la importància de comentaris que, a d'altres països europeus, segur que rebrien més atenció. El ministre Morenés, tot i que creu que "l'exèrcit és conscient de la gravetat i la transcendència del desafiament independentista a Catalunya", el mes passat afirmava que "no hi ha remor de sabres". El govern central està decidit a evitar que es faci el referèndum, tot i que promet prioritzar els instruments jurídics a l'hora d'impedir-ne la celebració. El ministre d'Exteriors, José Manuel García-Margallo, deia, a la COPE, que el Tribunal Constitucional suspndria la

convocatòria; el titular de Justícia, Alberto Ruíz Gallardón, no descarta la suspensió de l'autonomia de Catalunya en un futur i va declarar que els grups polítics que demanen la consulta podrien ser inculcats d'un delictes de prevaricació i, si hi insistissin, els seus dirigents serien acusats de desobediència i inhabilitats per la funció pública.

La diputada del Partit Popular al Parlament català Maria José Cuevas no podia ocultar certes simpaties per Alamán, però va ser l'expressió de la filial popular a Catalunya i actual vicepresident del Parlament Europeu, Alejo Vidal-Quadras, el primer alt càrrec del partit que va

Alerta Digital és l'altaveu més destacat de les arengues del coronel Alamán i els seus afins

afegir-se a la idea de sufocar les aspiracions sobiranistes catalanes amb les armes. El 28 de setembre, al programa de tertúlies *El gato al agua* de la televisió *ultra* Intereconomía, Vidal-Quadras recomanava a la vicepresidenta espanyola Soraya Sáenz de Santamaría que "anés preparant un general de brigada" per ocupar la seu del Parlament i el complex central dels Mossos. L'afer va arribar a les institucions europees, on els eurodiputats catalans Maria Badia (PSC), Raül Romeva (ICV) i Ramon Tremosa (CiU) i la gallega Ana Miranda (del BNG, que com-

parteix escó amb ERC) van enviar una carta de protesta a la llavors comissària de Justícia de la UE, Viviane Reding. Les parlamentàries exigien una reacció de la Unió en defensa dels seus principis fundacionals davant "declaracions públiques que insten l'ús de la violència militar contra ciutadania europea" i també sol·licitaven que "s'avaluessin els riscos reals d'una possible intervenció de l'exèrcit". Reding va fer la vista grossa i va afirmar que "la Comissió Europea no fa comentaris sobre afers interns". Maria Badia, d'altra banda, va haver de dimitir per pressions de la cúpula del PSOE. Al seu torn, Vidal-Quadras també va enviar una missiva on moderava el seu punt de vista, tant, que un company seu de l'eurogrup popular, el flamenc Derk Eppink, va expressar que, en llegir la carta, va tenir la impressió que "l'havia escrita el general Franco en persona".

SANCIONS BENÈVOLES

El ministeri de Defensa no va sancionar Alamán. En relació al ministre Morenés, el coronel considerava: "No té collons per fer-me callar"; el govern responia que, com que ja havia passat a la reserva, no se li podia aplicar l'article 7.31 del Règim Disciplinari de l'Exèrcit, aprovat amb la Llei Orgànica 8/1998, que prohibeix "l'expressió pública d'opinions (dins les forces armades) que suposin la infracció del deure de neutralitat en relació a les diferents opcions polítiques". El codi castiga la infracció com a falta lleu, amb sancions que passen de la simple represen-

ció verbal a l'arrest domiciliari d'un a 30 dies. Mena, que l'any 2006 comandava l'Exèrcit de Terra, va ser castigat pel llavors ministre Bono a passar vuit dies tancat a casa i, tot seguit, es va jubilar. Morenés també es va veure obligat, el mes de novembre, a destituir el general de brigada Àngel Pontjia Deus, per un article editorial crític amb el procés català publicat a la *Revista Ejército*, òrgan oficial de la força terrestre.

DIFUSIÓ MEDIÀTICA

L'odi anticatalà és un dels temes de capçalera dels mitjans de la ultradreta espanyolista que conformen la popularment anomenada *caverna* mediàtica. La web Alerta Digital és l'altaveu més destacat de les arengues d'Alamán i els seus afins. El propi coronel hi confessava la seva admiració per "la gegantina obra de Franco", opinava que "Zapatero no feia més que complir les ordres que li donava ETA" i feia broma amb la polèmica que havia generat. Tot i que no s'esperava que hi hauria "tant anormal" a la seva *pàtria*, reconeixia que, de vegades, el seu caràcter castrense el portava a excedir-se: "A la millor puta se li escapa un pet, de vegades som una mica matussers". El projecte d'ofensiva bèl·lica contra Catalunya també suma adeptes dins els fòrums i les pàgines de l'entorn militar a Internet, autèntic brou de cultiu del conspiracionisme colpista.

EVENTUAL INTERVENCIÓ

L'ocupació militar de Catalunya, si bé compta amb suports dins l'exèrcit i la ultradreta, no deixa de ser improbable tenint en compte les greus conseqüències que comportaria per a l'Estat, a ni-

Les tropes franquistes entrant a Barcelona per la Diagonal el 1939

TRENTA ANYS DESPRÉS ENCARA HI HA ASPECTE

L'ombra

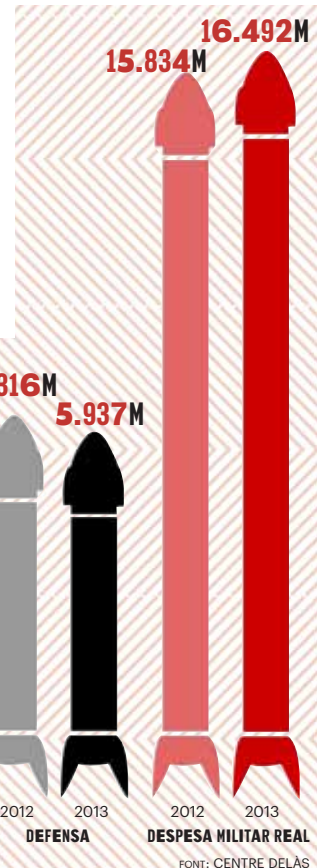
El 23 de febrer de 1981, el tinent coronel de la Guàrdia Civil Antonio Tejero va trotejar el sostre del Congrés espanyol al crit de "¡al suelo todo el mundo!" -que després va corregir amb un "¡se sienten, coño!". Mentrestant, el general Milans del Bosch treia els tancs a passejar per València. La histografia oficial veu el cop com un punt d'inflexió que va portar a la consolidació de la democràcia parlamentària i la modernització de les forces armades. No obstant això, es va fer córrer un vel sobre certs detalls de la trama, sobre els quals encara s'especula. Un dels punts discutits és el paper del rei Joan Carles I. El febrer de 2012, el setmanari alemany *Der Spiegel* treia a la llum un cable diplomàtic desclassificat pel ministeri d'Exteriors d'aquest país. L'ambaixador de la llavors Alemanya occidental a Madrid, Lothar

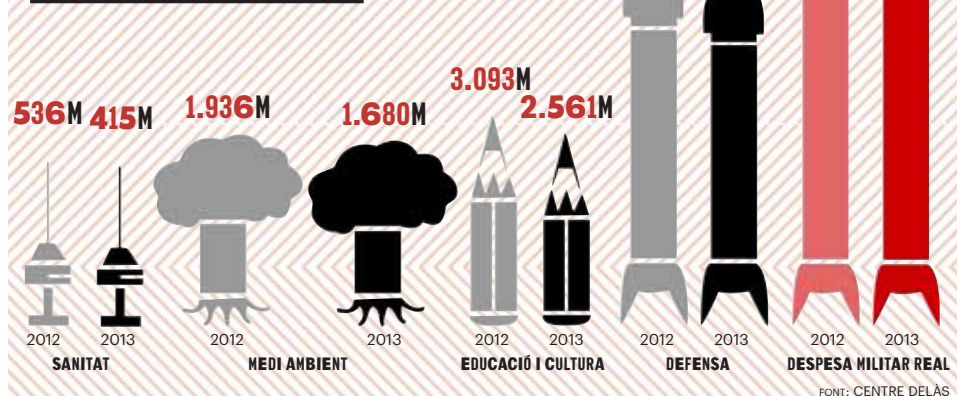
vell intern i internacional. Des de les FAES, el *think-tank* del PP, se n'ha estudiat a fons el procediment. En un article a Libertad Digital, l'economista conservador Mikel Buesa arribava a la conclusió que, per una "ocupació efectiva" del territori català, caldria un exèrcit de 270.000 efectius -amb el qual no es compta actualment- i, a més, el govern es trobaria "sol, sense suports externs fora del seu propi partit i sotmès a una potent campanya de deslegitimació". El professor de Dret Constitucional de la UPF Héctor López Bofill explica, tanmateix, que "una intervenció de l'exèrcit és contrària al dret de la UE; a l'Estat espanyol, se li

Lodi anticatalà és un dels temes de capçalera dels mitjans de la ultradreta espanyolista

suspendria el dret de vot a les institucions comunitàries". Un altre enigma serien les hipotètiques lleialtats dels 21.000 efectius de Mossos i 11.000 de policies locals a les ordres de la Generalitat i els ajuntaments catalans. El mes de setembre, el llavors conseller d'Interior Felip Puig assegurava que estarien "al servei d'allò que determinés el país, Catalunya", unes declaracions que contrasten amb comentaris que han sorgit al si d'aquests cossos. Cal recordar que, l'any 1998, es va arribar a un acord per la incorporació de 300 policies espanyols i guàrdies civils als Mossos i que és coneguda la militància d'alguns comandaments de la Guàrdia Urbana de Barcelona a Falange i Plataforma per Catalunya. ◀

Pressupostos per ministeris*

TES DE LA TRAMA COLPISTA SENSE RESOLDRE del 23-F

Kahn, es va entrevistar amb el monarca el 26 de febrer de 1981 i relatava que Joan Carles va mostrar "comprensió i simpatia" pels colpistes, que "només pretenien el que tots volíem". A la vegada, el rei li va comentar que intercediria perquè el poder judicial no els castigues gaire severament. IU, ICV i ERC van demanar al Congrés que s'expliqués la veritat i es desclassifiquessin documents, però el Congrés va vetar la iniciativa amb els vots de CiU i PP. Tampoc s'ha aclarit mai una suposada complaença dels EUA i el Vaticà.

Milans i Tejero van sortir de la presó durant els anys 90. Alfonso Armada, exsecretari de la casa del rei i amic íntim de sa majestat, que va convèncer els altres integrants de la trama que comptaven amb la complicitat de la Zarzuela, va ser indultat el 1988. No van sentir remor-

diments. Trenta anys després, l'ancià Tejero va voler posar el seu gra de sorra a l'actual ofensiva anticatalanista i es va presentar als tribunals per posar una denúncia contra "Arturo Mas" i el seu "contuberni de pecadors" per "provocació, conspiració i proposició per la sedició", com explicava en una carta al diari Melilla Hoy.

Després de l'intent de cop d'estat es van fer concessions importants als estaments militars

El cop, d'altra banda, va tenir dues potencials seqüeles, desmantellades per l'Estat, que no van arribar a l'opinió pública. El 1982, el coronel Luís Muñoz Gutiérrez liderava el pla MN (en referència al Movimiento Nacional). L'operació, prevista per la vigília de les eleccions del 27 d'octubre (que van portar Felipe González al poder), consistia en l'assassinat de personalitats d'esquerres i la voladura d'un bloc d'habitatges militars, que s'atri-

El tinent coronel de la Guàrdia Civil Antonio Tejero va sortir de la presó l'any 1996

buiria a ETA. Una nova conspiració, el juny de 1985, pretenia acabar físicament amb González, els seus ministres, la cúpula de l'exèrcit i la família reial fent explotar la tribuna d'autoritats durant una desfilada militar, acció que també s'atribuiria a l'organització armada basca. L'Estat va ocultar aquesta informació fins al 1997.

A nivell polític, se sap que el 23-F va influir en la desfeta de la UCD i la victòria electoral del PSOE, partit que, amb el ministre de Defensa Narcís Serra, va

emprendre una reforma de l'exèrcit que cristal·litzaria amb l'entrada a l'OTAN. Del que no es parla tant és de les concessions que es van fer als estaments militars a canvi d'apartar-se definitivament de l'escenari polític. La Llei Orgànica d'Harmonització del Procés Autònom (LOAPA, sigles del nom de la llei en castellà) aprovada el 1982 pretenia refrenar les aspiracions autonomistes de la perifèria estatal, però finalment va ser impugnada pel Tribunal Constitucional i va desembocar en l'anomenat model de café para todos. El sociòleg de la UCM Ignacio Sánchez Cuenca explicava a Público que una altra "contrapartida" cap als militars va ser permetre'ls participar a la "guerra bruta" dels GAL. L'activista per la pau Arcadi Oliveres assenyala el paper de l'increment dels pressupostos de Defensa i afirma que Suárez va recompensar els militars amb l'adquisició del portaavions Almirante Carrero Blanco (posteriorment Príncipe de Asturias), a canvi de tolerar la legalització del PCE. Convé destacar que els comandaments de l'exèrcit franquista van continuar al seu lloc fins que van tenir l'edat per retirar-se. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

TERRITORI I URBANISME // L'EDIFICI QUE TANCA L'OPERACIÓ DE REFORMA DE L'ILLA ROBADOR NO S'ACABARÀ DE PAGAR FINS L'ANY 2037

La Filmoteca de Catalunya pujarà 34,2 milions d'euros, més del doble del cost material del projecte i l'obra

Carlos Yatero / Masala
@cyatero

La Filmoteca de Catalunya, l'edifici més emblemàtic de l'operació illa Robador, juntament amb l'hotel Barceló Raval, no s'acabarà de pagar fins l'any 2037. Segons l'acord signat en el seu moment per l'Institut Català de les Indústries Culturals (avui Institut Català de les Empreses Culturals, ICEC) i l'Institut Català de Finances (ICF), l'ICEC haurà de tornar 34.200.000 euros a l'Institut de finances de la Generalitat al llarg dels propers 25 anys. La gerent de l'Àrea de Recursos de l'ICEC, Natàlia Garriga, explica que "l'acord al qual es va arribar amb l'ICF va ser el pagament de 114.000 euros mensuals durant vint-i-cinc anys, cosa que inclou tant els interessos del crèdit concedit com el manteniment de l'edifici durant aquest temps".

l'ICEC pagarà 1.368.000 euros anuals per l'ús de l'edifici entre el 2012 i el 2037

Pel que sembla, la gestió econòmica de les obres la va dur a terme ICF-Equipaments, una divisió financera de la Generalitat creada el 2004 específicament per a la construcció d'edificis públics i, com demostra aquest cas, per a l'obtenció de plusvàlues a través d'aquesta activitat. Segons Garriga, l'acord ICIC-ICF estableix un règim d'"arrendament finan-

cer", el que en llenguatge empresarial es coneix com a lísing: l'ICEC pagarà 1.368.000 euros anuals per l'ús de l'edifici entre el 2012 i el 2037 i, una vegada finalitzat aquest període, l'edifici passarà a ser patrimoni de l'ICEC. Això, donant per fet que l'ens continuarà existint arribats a aquest punt.

EMBLEMA CULTURAL O ESPECULATIU

Un any després de la inauguració de la nova seu de la Filmoteca, el missatge del Departament de Cultura de la Generalitat és fonamentalment triomfalista: "Més de 116.000 espectadors han assistit a les projeccions que la Filmoteca de Catalunya ha programat durant els primers nou mesos d'activitat a la nova seu del Raval (...) un augment del 76% de públic". Un altre punt de vista, en aquest cas més previsible, l'ha donat *La Vanguardia*, que apunta que el nou edifici no ha transformat l'entorn: "La inauguració de la nova Filmoteca ha resultat insuficient per acabar amb els problemes socials del Raval", titulava el rotatiu poques setmanes abans de la data assenyalada.

Després de la inauguració, però, la qüestió encara és la mateixa que abans i durant les obres. Com a part d'una de les operacions urbanístiques més agressives dutes a terme durant la reforma del barri barceloní del Raval, la Filmoteca està contaminada per la seva relació amb la violència urbanística. Durant la construcció de l'edifici, l'últim de l'operació executada entre els carrers d'en Robador, Sant Pau, Sant Josep Oriol i Sant Rafael, s'ha perllongat l'estat de setge a què han

La Filmoteca es va inaugurar el 19 de febrer de 2012 / ALBERT GARCIA

estat sotmesos aquests carrers. Amb l'inici dels enderrocaments promoguts per Prociensa el 1990, l'enclavament de l'illa Robador va esdevenir un immens solar que, entre 1998 i 2008, s'imposava a la vida dels carrers adjacents. El 2008 es va inaugurar l'hotel Barceló Raval, els edificis sindicals de la UGT i les cooperatives d'habitatge, però el cercle no es va tancar fins quatre anys més tard, amb la finalització de les obres de la Filmoteca, el 2012. Mentrestant, l'entorn era escenari d'un dels índex d'assetjament i violència immobiliària més alt de Barcelona i d'alguns dels casos més cèlebres d'especulació urbanística.

La inauguració, a la qual van assistir la regidora del districte de Ciutat Vella Mercè Homs, l'alcalde Xavier Trias i l'encara avui conseller de Cultura Ferran Mascarell, va quedar enfosquida per una sonora xiulada, mitjançant la qual desenes de veïnes van denunciar l'operació illa Robador. Com deia un tríptic de l'assemblea de barri del Raval, la Filmoteca "no és un mal per si mateixa, sinó que forma part d'una intervenció profundament agressiva i inhumana, que fa un ús pervers de la cultura posant-la al servei de la violència urbanística i que, en aquest cas, no és més que la cultura de l'especulació, del mercat i de la llei del més fort". ◀

Ferran Mascarell, Xavier Trias i Mercè Homs van ser escridassades pel veïnat del Raval durant la inauguració de l'equipament / ROBERT BONET

18,5 milions per a l'ICF

Tot i que el cost material del projecte arquitectònic i de les obres es va xifrar en 15,7 milions d'euros fa un any, l'ICF rebrà 34,2 milions d'euros, és a dir, 18,5 milions en concepte dels interessos del préstec i el manteniment de l'edifici. Així doncs, el pagament a l'ICF superarà amb escreix el 100% del capital concedit; unes condicions gens avantatjoses, que dibuixen una relació d'usura ben curiosa entre ens d'una mateixa administració.

289.169 euros destinats a obres no previstes al projecte original

Algunes de les obres dutes a terme durant l'últim any i que correspondrien a detalls que sembla que no s'havien tingut en compte en el projecte de Josep Lluís Mateo ni en el seu desenvolupament posterior, queden fora de l'onerós acord entre l'ICEC i l'ICF. El 2 de febrer de 2011, l'ICEC va aprovar una partida de 289.169 euros a favor de la constructora Emcofa destinada a "obres complementàries no previstes al projecte original". Segons Natàlia Garriga, aquesta despesa tindria relació amb obres d'"acústica i insonorització", entre d'altres, no contemplades en un projecte pel qual Mateo va obtenir 308.000 euros.

LLIBERTATS // CRÒNICA D'UN DESALLOTJAMENT AMB CONNOTACIONS RACISTES

“Et traurem la teva part de sang espanyola i t'enviarem a l'Àfrica”

Jesús Rodríguez
@albertmartnez

Dos dels mossos d'esquadra que van protagonitzar els moments de major violència -amb fortes connotacions racistes- durant el desallotjament d'una fàbrica abandonada el 10 de gener al barri del Poblenou de Barcelona, on s'hi havien instal·lat migrants africans, són els mateixos que van ser denunciats pel jove Sergi García. Aquest noi es va querellar contra els agents el 13 de juliol, arran de la forta pallissa que va rebre després d'haver participat en una concentració davant la seu del PP de Barcelona. Es tracta dels agents 8035 i 12163, segons han pogut certificar les víctimes d'ambdós successos. Aquests mateixos policies es van veure involucrats, a mitjans del mes de desembre, en un episodi d'abús d'autoritat contra un menor marroquí que passejava pel parc de l'Espanya Industrial, tot i que el noi no va presentar denúncia pels fets. D'aquesta manera l'ombra del dubte s'estén sobre la unitat ARRO Barcelona, que ja s'havia fet tristament famosa per l'actuació del sotsinspector Jordi Arasa en el cas de la detenció d'un home que transitava en cadira de rodes. El testimoni de les vuit persones que eren a la fàbrica abandonada del passatge Ratés quan hi van entrar els antidisturbis és sòlid, coherent i escruixidor, tal com va manifestar la seva advocada el 10 de gener en sortir de la comissaria per assistir-los en la declaració.

Un agent dels Mossos va començar a cridar, visiblement exaltat: “Aneu a l'Àfrica a ocupar”

Els fets es van desencadenar a partir de les nou del matí del dijous 10, quan dos treballadors de l'hotel *low cost* Twentytú del carrer Tànger -dirigit pel propietari de la fàbrica abandonada- van trucar els Mossos d'Esquadra després de veure que la tàpia d'una porta d'accés a l'immoble havia desaparegut. Un comandament

policial s'hi va desplaçar amb el cotxe patrulla. Des del carrer, el policia va cridar: “Aquesta casa té amo, heu de sortir”; i des d'ins, van respondre: “Estem desesperats, no tenim enlloc on anar, això és el que ens ha ofert l'Ajuntament”.

“US TRINCARÉ PELS MEUS COLLONS”
Llavors, el policia va perdre l'oremus i va demanar reforços. Van arribar dues furgonetes de la unitat ARRO Barcelona, amb una quinzena d'agents. Un dels policies duia perilla i el cabell rapat i era l'encarregat de dur la cisalla per obrir una cadena que subjectava la porta del primer pis, on s'havien tancat amb les mans aixecades les vuit persones que hi residien des del dilluns a la nit. Un altre antidisturbis amb TIP 8035 va fer un forat a la porta amb un mall, per on va llançar una primera descàrrega de gas pebre. Durant l'actuació, l'agent es va trencar una ungla i, segons van poder sentir des de dins, el cap li va dir que no patís, que ja li farien l'informe a la mútua. A l'habitació, l'ambient es va fer irrespirable i les migrants

van llançar aigua per reduir l'efecte asfixiant dels gasos. I, aleshores, la policia va obrir la porta.

LÍQUID CORROSIU A LA CARA

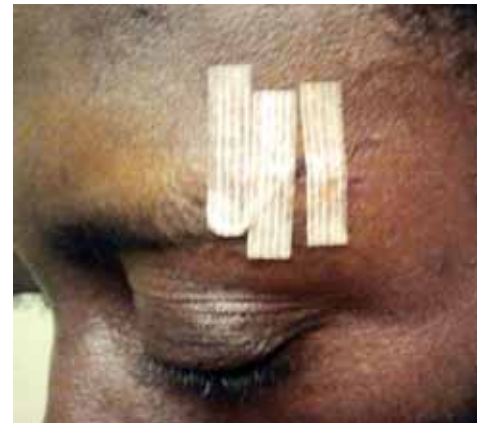
Una antidisturbis anava equipada amb un artefacte que ruixava un líquid lacrimogen i corrosiu. En una actuació perfectament planificada, va ruixar, una per una la cara de totes les migrants, que estaven agenollades i amb els braços alçats. El líquid corrosiu les va fer caure a terra i els va provocar nàusees, dificultats per respirar, mucositat i irritacions fortes al nas, la boca, els ulls i la gola. Aleshores, segons expliquen les migrants, va arribar la pallissa: puntades de peu, cops de puny i de porra. Un policia va ferir la cella esquerra d'un d'ells (fotografia de la dreta) amb la cisalla i, després, li va destrossar una guitarra al cap. La cisalla també va ser l'arma emprada per ferir la cama d'un altre migrant, que avui dia encara té dificultats per caminar. Un cop a terra, tots van ser emmanillats, mentre els policies cridaven: “Respireu, respireu”, per por que algú patís una aturada pulmo-

nar. Però l'aire era del tot impossible d'inhalar, fins i tot per la mateixa policia. El comandament va donar l'ordre d'evacuar l'habitable i arrossegat les persones detingudes fins al pati obert de la planta baixa, ple de runa i deixalles; s'hi van quedar durant més d'una hora. Durant tota l'operació, les referències a l'origen immigrant de les persones desallotjades van ser contínues. L'antidisturbis amb TIP 12163 va començar a cridar, visiblement exaltat i en castellà: “Aneu a l'Àfrica a ocupar”. Un dels migrants (que tot i ser negre és nascut a Catalunya i de mare blanca) li va respondre: “Jo sóc d'aquí”. Llavors, el policia va respondre: “Doncs et traurem la nacionali-

Les persones desallotjades han presentat una querrela criminal al jutjat de guàrdia de Barcelona

tat i et portarem a l'Àfrica o, si cal, et traurem la teva part de sang espanyola i t'enviarem a l'Àfrica”. Per tot això, s'ha presentat una querrela criminal al jutjat de guàrdia de Barcelona. El 13 de gener, prop de 200 persones es van manifestar pels carrers del Poblenou per mostrar el seu suport als assentaments de migrants instal·lats al barri i per exigir la posada en llibertat de Yussif Idriss, l'únic dels vuit desnonats de la fàbrica del passatge Ratés que es troba empresonat al CIE de la Zona Franca. ◀

Una manifestació de suport als assentaments va recórrer el barri del Poblenou el 12 de gener / ALBERT GARCIA

CARA A CARA

Mitjans de comunicació des dels moviments socials o responsabilitat de les professionals

La figura de la periodista formada a la universitat i capaç d'explicar a la població allò que passa al món s'ha esvaït parcialment. Col·lectius, moviments socials i ciutadanes particulars els han perdut la confiança i han decidit agafar les regnes i contar la seva realitat. Però si la informació és un dret i la comunicació un servei públic, qui n'han de ser legítimament les responsables?

Montse Santolino
Periodista i comunicadora
@montsanto

La comunicació no és només una eina, ni són només els mitjans. "La comunicació és un dret humà fonamental que no està limitat a l'accés o la producció d'informació, i que no és patrimoni de comunicadors, periodistes o propietaris de mitjans". Ho diu, per exemple, la coalició d'associacions que dona suport a Kirchner en la seva lluita contra el monopoli de *Clarín*. En el món del postperiodisme alguns debats resulten, a més, anacrònics. Els mitjans responsabilitat dels professionals? De quins, si són una raça en extinció? I, què no hi ha professionals dins dels moviments socials? Els vells esquemes no serveixen. Molts periodistes responsables han estat acomiadats o han creat nous mitjans on bloqueja o activistes disposen de veu i espais. Tot tira a híbrid. Tot es mou.

Dit això, no és que els mitjans hagin de ser dels moviments socials, és que els moviments -com diu Víctor Mari que diu Melucci- són mitjans que parlen a través de l'acció. I part de la seva acció és, també, in-formativa. No només "transmeten" missatges, sinó que transformen culturalment la seva realitat en lliurar un combat de legitimitats sense el qual no hi hauria futur possible, per inimaginable. *Hackers* de la realitat, sinó, com?

L'ús correcte dels mitjans exigeix i possibilita una organització

I els moviments socials in-formen de fa temps. El Fòrum Europeu de Mitjans Comunitaris acaba de publicar un estudi on diu que hi ha 2.237 ràdios i 521 televisions comunitàries repartides per Europa. Les tensions sempre recurrents entre les activistes que volen treure productes informatius "de qualitat", i aqelles que prioritzen els processos socials i

polítics que hi ha al darrere. L'apropiació social sempre com a única mesura d'èxit: quan sectors socials infra-representats s'hi adrecen convençuts que "als seus" mitjans, sí sortiran.

I una última raó. Fonamental. Els periodistes de carrera o vocació, per més responsables que vulguem ser, estem educats en la cultura del triomf i del criteri individual. Com deia Enzensberger el 1971, ens cal sortir d'aquí per construir una estratègia alternativa -socialista deia ell- dels mitjans. "Qui cregui que l'e-

mancipació es pot assolir amb l'ajuda d'un aparell sucumbeix a una obscura fe en el progrés. I qui cregui que la llibertat dels mitjans quedarà implantada tan aviat com cada individu es dediqui a emetre i rebre, sucumbeix a un liberalisme que, sota uns vestits actualitzats, proclama la marcida idea d'una harmonia preestablerta entre tots els interessos socials. L'ús correcte dels mitjans exigeix i possibilita una organització". Sona antic? I visionari.

/ ROUSE

Anna Clua
Professora de Comunicació a la UOC
@anna_clua

Dels periodistes en l'actual temps de crisi se'n parla cada cop més en clau negativa, ja sigui perquè han estat recentment acomiadats, o bé perquè el manteniment de la feina exigeix doblegar-se a interessos ideològics i/o econòmics. Per una banda tenim, doncs, tota una generació de

dels formats, sinó també per la major supeditació dels continguts a les regles del mercat. No és que els mitjans hagin de fer ERO per a superar la crisi: és que estan en crisi perquè durant els darrers anys han estat malbaratant diners amb negocis insostenibles, sovint allunyats del servei públic que implica el fet de comunicar.

El periodisme de qualitat no s'aguanta sense mitjans de qualitat i sense espai públic. Són els periodistes els responsables directes d'aquests mitjans o de la privatització de l'esfera pública? Últimament es parla de l'autoocupació i de l'emprenedoria com a eines primordials per dignificar la professió. El pitjor de la generalització d'aquesta idea és que transcendeixi les rutines diàries de la feina periodística i s'instal·li en la definició del perquè del periodisme. Esbrinar i explicar el perquè de les coses havia estat fins ara la motivació fonamental d'uns periodistes als quals se'ls exigia una alta capacitat de contextualització i un alt grau de compromís amb la societat. No es poden imposar els interessos que fomenten l'autonomia laboral per sobre de la independència professional i de la llibertat de premsa.

El periodisme de qualitat no s'aguanta sense mitjans de qualitat i sense espai públic

Amb tot això vull dir que és fàcil posar els periodistes en el punt de mira quan parlem de la responsabilitat de comunicar. Tan fàcil com declarar que, gràcies a les noves eines tecnològiques, avui dia qualsevol persona pot dedicar-se a fer periodisme. Tot plegat són diferents cares d'una moneda amb escàs valor de canvi, i que devalua el valor d'ús que ha estat atorgat als periodistes en les societats democràtiques. Estem parlant, per tant, d'una crisi de valors que no ocupa mai els titulars ni se'n busquen desesperadament els responsables.

fe-si-o-nals experi-men-tats que són devaluats amb acomiadaments o jubilacions anticipades i, per una altra banda, una jove formada de periodistes als qui se'ls demana "reinventar" la professió davant dels reptes del canvi social, però sota unes condicions laborals precàries o rere la pastanaga del poder i la fama.

L'anàlisi de la situació requereix una lectura crítica del moment. La cultura i els valors de la professió periodística no només són sacsejats per la digitalització

OPINIÓ LLIURE

Del municipalisme, les CUP i la cultura popular d'esquerres d'aquest país

Eloi Mallafré

Historiador
@EloiMishkin

De les lectures que es poden extreure de les eleccions del 25-N n'hi ha una que sobresurt per damunt de les altres, i fa referència a la crisi del model de la Transició i al desgast de l'alternança de govern entre els partits liberal-conservadors i social-liberals. Abstenció, clientelismes i caciquismes al marge, els resultats electorals mostren com CiU i PSC, els partits pròrègim catalans de més tradició, no aconsegueixen ni la meitat dels vots i que no és sinó gràcies a la proposta neofranquista del PP que el percentatge puja fins el 58%.

Les polítiques d'austeritat adoptades amb la crisi com a rerefons han jugat el seu paper, sens dubte. No es pot governar en contra del 99% de la població sense patir conseqüències. Però no tot es deu a una simple reacció a les retallades en sanitat, educació i drets, a pesar del fort increment en vots i escons d'ICV, ERC o, fins i tot, Ciutadans.

La irrupció en l'escenari parlamentari de les Candidatures d'Unitat Popular, amb 3 diputats i 126.219 vots, així ho demostra. Lluny de les maneres de fer política dels partits tradicionals, amb la seva excessiva professionalització i on els

La seva aposta independentista poc té a veure amb el tacticisme del catalanisme conservador

programes vénen dictats *des de dalt*, les CUP apareixen com una alternativa *des de baix*, incorporant la democràcia assembleària i directa dels moviments socials contemporanis al discurs antiausteritat. No són 15-M, ja que els moviments d'indignació global del present escapen de les formes de representativitat burgesa. Però sí que són expressió d'aquest nou subjecte polític que sorgeix del conflicte social envers els processos de precarització de les condicions de vida i de treball neoliberals.

La seva aposta independentista, per tant, poc té a veure amb el tacticisme del

catalanisme conservador i molt amb la construcció des del barri i el municipi dels espais de decisió, producció i socialització de les classes populars. "Som una espècie de neozapatisme urbà", dirà David Fernández, i no li faltará raó. Des de les cooperatives de treball i consum fins a les lluites feminista i ecologista, passant pel moviment veïnal i la desobediència civil, les CUP proposen un llençatge que és compartit per sensibilitats polítiques diverses (sobiranistes, llibertàries...). No és un cas estrany, si atenem a la història d'aquest país i al que ha estat la seva constant. Josep Termes, historiador de l'obrerisme català, escrivia ja fa un temps que el catalanisme polític neix de la dinàmica popular de la Catalunya decimonònica, la del dia a dia en els espais de construcció d'aquella cultura lliurepensadora, socialista i de base de la que participaren republicans federals i anarquistes. I alguna cosa d'això tenen les CUP.

S'haurà de veure, així sí, quin és l'encaix d'aquesta proposta en la dinàmica parlamentària i, més important encara, en el si de l'Europa del present global. La crisi actual és una crisi espanyola en la mesura en què evidencia la fragilitat del model postfeixista aixecat sobre els peus de fang de l'economia especulativa, la

partitocràcia i el *café para todos*. Però sobretot és la crisi dels estat-nació europeus, en quant a unitat econòmica, política i social. Hi ha lloc en aquest context per alternatives unilaterals als dictats de la troika comunitària? O, dit d'una altra manera, podran les CUP caminar en la direcció de la coordinació de les resistències no només nacionals sinó sud-europees (i globals) d'aquesta societat en xarxa que és l'era de la informació? L'allunyament de les tesis de Syriza a Grècia, d'impagament democràtic del deute (i dintre de l'euro), no sembla indicar-ho pas. Però aquest és ja un altre debat.

/ MIGUEL PANG

CANVI DE RUMB

Més llums i menys llum

Toni Bara
GEPEC-EcC

Retallades. Algun polític s'ha parat a pensar dues vegades i ha fet números del que ens consta el manteniment dels milers i milers de fanals que il·luminen inútilment i prescindible -els cotxes ja porten fars- quilòmetres d'autovies i carreteres en les perifèries metropolitanes d'arreu del país? Quina és, certament, la seguretat que pressuposa aquest malbaratament? Som conscients talment dels impactes ambientals tant directes com indirectes que impliquen? A qui l'hi paguem la milionada de kilowatts/hora i qui seran els que hi guanyen? I, tot allò que hom podria fer amb les tones i tones de ferralla reciclada dels llums ja anul·lats?

Racionalitzem. Algun polític valent impulsarà de veritat la *nova cultura de l'energia*, amb la generació distribuïda enfront el model centralitzat imperant, afavorint la implantació de minisolars, minieòliques, minigeotèrmiques, minibiomassa, etc.? Amb kits cada cop més i més eficients, econòmics i netament ecològics, arreu de les teulades i subsòls de les nostres cases, barris, pobles, urbanitzacions, polígons i comunitats diverses... No pas com ara gravant fiscalment la producció descentralitzada d'energia i, llavors, amortitzada la inversió en pocs anys, cobrant en lloc de pagar el rebut de la llum.

L'energia pot ser, doncs, tanmateix renovable i lliure, democràtica i social, integradora i inclusiva socioambientalment i, rentable, competitiva, neta, eficient, estalviadora, fiable, segura, harmònica, ecològica... Sostenible de veritat a tots nivells! I tot, creant-se noves fonts d'ocupació en la producció, instal·lació i manteniment dels diversos sistemes de producció...

En veritat, som immersos en la Tercera Revolució Industrial: el pas de la dependència actual del carboni, d'un petroli que s'acaba i que ens aboca a la crisi sistèmica global, vers la inexorable *nova cultura de l'energia*. És aquesta la manera com podem superar la crisi econòmica i alhora mitigar el canvi climàtic. Albirant-se tanmateix un nou sistema d'organització social, amb poder lateral, distribuït, alternat... Un nou paradigma també geopolític i amb avantatges especials pels països pobres, que no caldrà que reconverteixin les infraestructures caduques. L'energia és un recurs essencial, un patrimoni universal que ha d'estar al servei del poble i que ens ofereix un futur ple de noves oportunitats: la tecnologia ja és a punt i l'energia flueix arreu de la biosfera!

IMPRESSIONS

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Corrupció

Roser Crosas Vic

La corrupció és la pesta del segle XXI. Jo no crec que sigui una crisi econòmica. Crec que és una gravíssima crisi de valors. És una epidèmia de barruts, de paràsits, de sangoneres que xuclen la sang de la gran majoria. Especuladors, polítics i banquers corruptes i ineptes amb l'únic objectiu d'enriquir-se mentre s'empatxen de poder, menyspreant tot valor ètic i moral. I el què és més trist és que, una vegada atrapats, rarament han de passar comptes pel que han fet. Continuen immunes a qualsevol càstig. Pagnen la culpa amb diners bruts, amb pactes indecents. Absolts pel simple fet de ser rics i poder tapar les seves indecències, tot mantenint-se impertèrrits enfront de l'escàndol, continuen en els seus llocs de poder i, a sobre, conserven els seus privilegis. És, al meu parer, repugnant. La credibilitat de la justícia cau en picat, desprestigiada en el seu sentit més profund. Els ciutadans cada vegada més impotents, ens preguntem quan i com podem deslliurar-nos d'aquesta veritable plaga. Ens preguntem quan veurem tots aquests imprementables jutjats i empresonats. Hauríem de prendre nota de com se n'han sortit els islandesos: ells ja han portat a judici el seu expresident del govern, i han jutjat i condemnat a presó dos banquers. Quan començarem a actuar

nosaltres i pararem els peus a tant de voltor? Personalment crec que fa falta un xafarranxo de neteja general de tots aquests senyors que s'han endropit durant massa temps en el poder, i donar pas a gent responsable capaç de treballar per a les persones i no en benefici d'ells mateixos. I, per què no dir-ho? Fan falta jutges honestos, valents i no venuts a la màfia dels rics.

Llum i transport públic

Josep M. Lostei Romero Portbou

Què passarà aquest 2013 amb la pujada de la llum i de les tarifes del transport públic? Molta gent, fins i tot treballant, no podrà pagar. Crec que aquests sectors estratègics de primera necessitat no haurien d'apujar tarifes. Si entre tots no ho impedim, i els partits catalans s'hi afegeixen amb una mica de voluntat política de debò, aquest 2013 pot ser un any criminal, de molta mortalitat. S'albirava un any de suïcidis socials: una època carregada de sotracs antisocials, negativisme i malastrugança. I tot això és a causa de no voler aturar el dogma de la injusta, cega i irracional austeritat, *made in Germany*.

COM S'HA FET...

Aquesta setmana hem revisat a fons totes les pàgines del número 300 per veure com han quedat i per marcar totes les petites correccions estilístiques i de disseny que hi volem fer. Hem quedat molt contents amb el nou disseny, en general ens agraden molt totes les seccions i els colors i trobem que la lectura es fa més fàcil i agrada. De totes maneres hem trobat moltes coses que no van sortir bé o que no ens ha agradat com han quedat, com ara alguns colors de les peces d'autoria que no quadraven o els sobretítols que eren massa estrets i es feien difícils de llegir. Així

mateix, és evident que no vam arribar a temps per a dissenyar ben bé les noves seccions d'humor i xarxes, 'Poca broma' i '#Barrinternet'. Per aquesta setmana ja els hem fet una capçalera com toca i les hem fet més atractives. Anirem fent millores cada setmana. Esperem que les anireu notant i que us agradi el nou disseny i se us faci més amena la lectura. D'altra banda també volem dir que estem molt contents amb el suplement del 300, amb la miniweb 300directes i amb els nous butlletins radiofònics que trobareu a la nostra web. No tenim aturador. Fins la setmana que ve. Salut!

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005

C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

creative commons LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

- RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
- NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.
- SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'antena. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Marc Font **Així està el pati** Jesús Rodríguez i Manu Simarro **Impressions** Lèlia Becana i Maria Manyosa **Quaderns d'Illacrua** quadernsillacrua@directa.cat **Roda el món** Laia Gordi i Oriol Andrés **Expressions** Anna Pujol Reig, Mireia Chavarría i Àlex Vila **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hiba Arbide, Gala Pin i Josean Llorente **Agenda** Arnau Galí i Muriel Comas **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Robert Bonet **IL-LUSTRACIÓ** Carlos Villafranca **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Blai Lindström **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Jordi Raymond **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Téllez, Sergio Espin i Núria Ribes

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PENEDÈS: terrespenedès@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

AQUEST NÚMERO S'ENVIJA A IMPREMTA EL DIA 15

PENSEM

Prostitució moral

Celia Castellano Aguilera
redaccio@setmanaridirecta.info

El sociòleg Manuel Castells afirma al seu article "Comunicación, poder y contrapoder en la sociedad red. Los medios y la política", "torturar cossos és molt menys efectiu que modelar ments". Aquesta premissa ha guiat els paràmetres de la història; fins i tot els sistemes autocràtics han fet servir el control ideològic de la informació i la propaganda perquè eren conscients que qualsevol sistema per sobreviure requereix legitimació ciutadana. Aquesta és la pitjor de les violències, l'alineació. Actualment estem patint la crisi endèmica d'aquesta violència que crea éssers individualistes i apàtics des de les pròpies universitats.

Cóm es concep que un estudiant de periodisme, que hauria de tenir l'esperit crític a la sang per evitar una visió segada

de la realitat i denunciar injustícies, es negue a aixecar la veu i mobilitzar-se contra l'elitització de la matrícula per por a suspendre? La resposta és a la pròpia docència quan la principal consigna que se'n inculca és "el periodisme travessa una gran crisi econòmica i molts acabareu en gabinets de comunicació de par-

"Torturar cossos és molt menys efectiu que modelar ments"

tits polítics i empreses, però tranquils, es paga molt millor que al periodista del carrer". Els vigilants del poder l'han acollit al seu si i l'estan ficant en vena a les noves generacions, mitjançant la por a perdre el benestar individual, en xuts d'heroïna moral. El que m'agradaria saber és on pensen col·locar a tant periodista esportiu...

EL RACÓ IL-LUSTRAT

SOL UNDURRAGA

obituari

MIRALLS Miriam Nobre
“La millor manera de salvar
els drets és aprofundir
en les alternatives”
pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS
Rebel·lió a la taula
pàg. 6 i 7

Què passa amb l'aigua?

L'aigua és un dret humà fonamental. El nostre cos està format per entre un 55% i un 78% d'aigua, depenent de la nostra complexió. Sense aigua, una persona normal, reduint molt l'activitat, només pot sobreviure un mitjà d'entre tres i cinc dies. La privatització recent de la gestió alta de l'aigua a Catalunya mitjançant la venda d'Aigües Ter-Llobregat pot plantejar problemes greus a l'hora de garantir l'accés universal a l'aigua i de fer prevaler la gestió sostenible d'un recurs cada cop més escàs. Quin interès s'amaguen darrere d'aquesta privatització? Quines repercussions tindrà? Com lluitar perquè es respecti el principi (recollit legalment) que estipula que l'aigua és un servei públic?

Quim Pérez i Lourdes Berdié
afons@directa.cat

Per situar-nos bé quan parlem de gestió de l'aigua, abans de res, cal aclarir què és la gestió de distribució en alta i la gestió de distribució en baixa. La primera (la gestió de la distribució en alta) és la que condueix l'aigua des de les seves fonts (aquífers o rius, dessalinitzadores, efluent de depuradores...) fins als dipòsits municipals. La segona (la gestió de la distribució en baixa) és la que gestiona la distribució des dels dipòsits a les cases.

Fins ara, la gestió en alta era duta a terme per Aigües Ter-Llobregat (ATLL), una empresa pública molt eficient i amb beneficis. Aquesta part de la gestió és la que va ser concedida a un consorci privat (l'empresa ATLL Concessionària de la Generalitat de Catalunya

-
*Aigües Ter-Llobregat
era una empresa
pública molt eficient
i amb beneficis*

-
SA) controlat per Acciona i el banc brasiler BTG Pactual (amb un 39% cadascuna de les dues companyies), amb la participació d'algunes sòcies minoritàries, com les famílies catalanes Rodés i Godia, entre d'altres. La decisió, però, va ser recorreguda per Agbar (que és l'empresa que liderava l'altre gran consorci privat que optava a la compra d'ATLL) i l'Òrgan Administratiu de Recursos Contractuals de

Catalunya (OARCC, un organisme dependent del Departament de Presidència de la Generalitat) ha anul·lat la concessió al consorci impulsat per Acciona. Tanmateix, el govern català ha decidit interposar una demanda contra aquesta resolució de l'OARCC si bé hi ha dubtes sobre si, legalment, ho pot fer, mentre que la decisió final sembla que dependrà del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya.

D'altra banda, a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la gestió en baixa està adjudicada a Agbar, empresa que pertany en un 24% a La Caixa i en un 75% a Suez. Anteriorment, La Caixa controlava el 51% de la companyia, però el 2009, Suez va intercanviar Adeslas per Agbar per aconseguir la majoria que té actualment en aquesta última empresa. La gestió en baixa es troba en mans d'Agbar des de fa molt temps (145 anys, en el cas de Barcelona) tot i la denúncia que es tracta d'una adjudicació il·legítima. Quina és l'excusa per privatitzar també la gestió en alta?

Els interessos de la privatització

Amb la sequera de 2006 a 2009, el risc de no poder garantir l'abastament i de possibles talls d'aigua en la xarxa de distribució, així com la falta de previsió dels diferents governs, va obligar a fer a corre-cuita una sèrie d'inversions per a la recuperació dels dipòsits i l'aprofitament d'aigües regenerades i pluvials i a construir tot d'infraestructures (com ara la dessalinitzadora del Prat de Llobregat). Com a resultat, la garantia d'accés a l'aigua en cas de sequera va passar de tres a quatre anys d'abastament, calculada amb els consums d'a-

leshores. Avui dia, la garantia d'abastament és fins i tot superior, ja que el consum ha baixat substancialment. Totes aquestes inversions es van imputar íntegrament a ATLL (i no a l'Agència Catalana de l'Aigua, que n'era la responsable, però que acumulava un gran endeutament) i no van ser compensades amb cap nova entrada de fons.

-

La gestió de la distribució en baixa de l'aigua (la que porta l'aigua dels dipòsits a les cases) està atribuïda il·legítimament a Agbar

-

L'excusa per a la privatització de la gestió en alta són aquestes inversions que va fer Aigües Ter-Llobregat durant la sequera, circumstància que va fer que acumulés prop de 600 milions d'euros de dèficit. S'argumenta, també, que la venda d'ATLL servirà per fer front al dèficit de la Generalitat de Catalunya. La venda d'ATLL ha suposat un pagament en efectiu de 300 milions d'euros, als quals caldrà afegir els 700 milions més que caldrà pagar en 50 anys. No cal ser economista per entendre que això no és cap solució per al dèficit d'aquest any de la Generalitat de Catalunya (que és d'uns 8.000 milions d'euros), ni molt menys per al deute acumulat (d'uns 48.000 milions). D'altra banda, hi ha més irregularitats: segons la llei Omnibus, que va obrir la porta a la privatització d'ATLL, els diners de la venda s'haurien de dedicar a la inversió en infraestructures o altres àmbits del cicle integral de l'aigua i no pas, com ha dit el govern que farà, a fer front a les nòmines del funcionari.

A aquest deute, hi hem de sumar el de l'Agència Catalana de l'Aigua, que arriba als 1.300 milions d'euros. El dèficit d'aquesta empresa pública, la seva supeditació als departaments de Territori i Agricultura i als lobbies és una qüestió sobre la qual també caldria parlar amb profunditat. Mantenir aquesta agència amb totes les seves facultats i com a ens públic és molt important per a la ciutadania de Catalunya. Només així es podran assumir

tots els seus fins, com ara satisfer les diverses necessitats de la població de manera sostenible i el bon estat ecològic de totes les masses d'aigua de Catalunya.

Pel que fa a la gestió en baixa, està atribuïda a Agbar sense que aquesta empresa hagi obtingut mai cap concessió, fet del tot qüestionable. Des de la Plataforma Aigua és Vida, per exemple, consideren que aquesta gestió pot haver incorregut en presumptes delictes penals de prevaricació (per permetre l'actual situació) i apropiació indeguda, ja que Agbar cobra els rebuts de tarifa de l'aigua a Barcelona tot i que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha sentenciat que no té dret a fer-ho, ja que no en té la concessió.

Segons la Sentència 298/2010, d'octubre, del Jutjat Contenciós Administratiu número 12 de Barcelona, atès que "no hi ha contracte de concessió (...) ni hi ha adjudicació del servei (...) ara per ara, la gestió del servei d'abastament d'aigües a la ciutat de Barcelona i l'actuació de la SGAB (Societat General d'Aigües de Barcelona) en tant que concessionària del servei són actuacions il·legítimes".

Les repercussions de la privatització

La privatització de l'aigua té repercussions mediambientals i socials. Amb les noves infraestructures construïdes arran de la sequera de 2006-2009, actualment, es pot garantir l'accés a l'aigua durant quatre anys en cas de sequera. Això és possible, també, gràcies al consum modèlic d'aigua a Catalunya: tot i que, malauradament, encara hi ha poblacions que consumeixen més de 200 litres per persona i dia, a la gran majoria de municipis de la regió metropolitana de Barcelona, el consum és exemplar, de 100 litres per persona i dia.

-

Les empreses privades fomenten un increment del consum d'aigua que posa en perill els cabals ecològics dels rius

-

Amb la privatització de la gestió de l'aigua, es corre el risc que es fomenti el consum d'aigua amb finalitats lucratives, amb el consegüent perill per als rius i el medi ambient. A hores d'ara, els rius Llobregat i Ter alimenten els

IL·LUSTRACIÓ:
Núria Frago

consums de la ciutadania de la regió metropolitana de Barcelona. Les empreses privades, sens dubte, fomentarien un increment del consum i això posaria en perill els cabals ecològics d'aquests dos rius i faria que s'haguessin de buscar noves fonts. Malauradament, a Catalunya, la implantació d'una cultura de l'aigua respectuosa amb el medi té moltes dificultats. Els poders econòmics aposten per les grans obres d'enginyeria com els transvasaments i això posa en perill el retorn de cabals del Ter i els cabals ecològics del Segre i de l'Ebre. Pel que fa a les repercussions socials de la privatització, ja

en tenim les primeres mostres: a Agbar, s'ha produït un primer ERO de 200 llocs de treball i el preu que cobrarà ATLL als municipis ha augmentat un 70%. Aquesta pujada va ser promoguda per l'anterior govern de la Generalitat per afavorir la privatització, pensant només en els beneficis d'Acciona (o de la futura empresa concessionària) i no en la inversió necessària per aconseguir un bon estat ecològic de les nostres fonts d'aigua i de vida. I, malauradament, això repercutirà sobre la ciutadania, que patirà un augment del 18% en la factura. Així mateix, amb la privatització

executada, es preveu que, en un futur proper, es produiran nombrosos increments de tarifa que posaran en perill l'accés a l'aigua de les famílies més necessitades.

Un servei públic

L'aigua és pública per llei (així ho estableix la Llei 29/1985, d'Aigües, modificada per la Llei 46/1999 i pel Decret legislatiu 1/2001). No obstant això, la seva captació, transferència i potabilització fins arribar a casa, així com el sanejament posterior, té uns costos. És el que hem de pagar amb el rebut de l'aigua. Si, a sobre, es privatitza la seva gestió, també hem de pagar els beneficis industrials de l'empresa que aconsegueixi la concessió d'aquesta subcontractació.

La tarifa de l'aigua que paga la ciutadania inclou el cànon de sanejament (corresponent a l'Agència Catalana de

l'Aigua), la tarifa corresponent a Agbar i la gestió de residus (que s'inclou a la factura de l'aigua com a Taxa Ambiental Metropolitana de Gestió de Residus Municipals o Tangrem). A més, a la part de la factura corresponent a Agbar, s'hi inclou la tarifa d'Acciona, que no es veu al rebut, ja que Acciona cobra a l'Ajuntament a través d'Agbar.

El sistema de cobrament i gestió de l'aigua és complex i cal que sigui transparent. La ciutadania ha de saber què paga, a qui i per què. I també cal exigir que cap empresa privada faci negoci amb un bé públic tan essencial.

Agbar cobra els rebuts de tarifa de l'aigua a Barcelona tot i que el TSJC va sentenciar que no té dret a fer-ho -

Robert Bonet

+ INFO:

plataformaaiguaesvida.wordpress.com

Mobilització ciutadana contra la privatització: la Plataforma Aigua és Vida

Davant del perill de privatització total del cicle de l'aigua, la resposta ciutadana no s'ha fet esperar. Una mostra d'aquesta reacció és l'activitat de la Plataforma Aigua és Vida, una xarxa que engloba nombroses organitzacions ecologistes (Ecologistes en Acció, Grup de Defensa del Ter, Associació Naturalista de Girona...), de defensa del territori (Plataforma en Defensa de l'Ebre, Prou Sal...), sindicals (CGT, CCOO, UGT, IAC) associacions de veïns (CONFAVC) i altres organitzacions socials, com Attac Acordem o Attac Catalunya, i de cooperació, com Enginyeria sense Fronteres o l'Observatori del Deute en la Globalització (ODG).

Aigua és Vida té dos objectius principals: garantir el bon estat ecològic de les masses d'aigua (rivers, aqüífers, llacs, etc.) de Catalunya i aconseguir que la política d'aigua i la gestió del cicle integral de l'aigua a Catalunya es facin des del sector públic i comptin amb la participació i el control de la societat civil com a garantia de qualitat del servei i de qualitat democràtica. En aquest sentit, Aigua és Vida ha denunciat el paper de les corporacions privades (amb interessos lucratis) en la gestió de l'abastament i el sanejament de l'aigua, tant en la distribució en alta del cicle de l'aigua com en la distribució en baixa.

Amb l'objectiu d'articular una resposta ciutadana conjunta i contundent contra la privatització de la gestió de l'aigua, la plataforma endegarà una demanda penal contra Aigües de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Àrea Metropolitana per presumptes delictes de prevaricació passiva, apropiació indeguda i preva-

ricació activa. Segons el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, Agbar no té una concessió legal per abastir en baixa la ciutat de Barcelona. Per tant, el consistori municipal ha de regular la situació, cosa que s'ha de fer mitjançant un concurs públic. Tot i que els ajuntaments de l'àrea metropolitana de Barcelona han transferit les competències sobre aigua a l'Àrea Metropolitana de Barcelona, segons la llei d'aigües, de responsabilitat recau en els consistoris. Fins aquí la prevaricació passiva. I, si no hi ha concessió legal, com és que Agbar cobra el rebut? Això seria l'apropiació indeguda. Per últim, la prevaricació activa tindria lloc en el moment en què l'Àrea Metropolitana de Barcelona va regularitzar la situació amb Agbar a dit, sense concurs públic.

D'altra banda, la plataforma està pensant proposar una campanya de desobediència civil amb el referent de la guerra de l'aigua dels anys 90. En aquell moment, es va deixar de pagar el rebut de l'aigua i els diners corresponents es depositaven en un compte a part. El que es proposa actualment és decidir col·lectivament com desenvolupar aquesta desobediència civil. Tanmateix, la Plataforma Aigua és Vida considera que aquesta campanya no hauria de repercutir en les finances públiques i sí, en canvi, en les privades, que són les que obtenen beneficis a costa de la ciutadania. De moment, s'estan recollint propostes, que estan obertes a la participació de tothom.

Per últim, s'està posant en marxa una iniciativa ciutadana europea perquè la normativa europea reculli el fet que l'aigua és un dret fonamental.

La Plataforma Aigua és Vida i el Grup de Defensa del Ter van denunciar la mercantilització de l'aigua a la Universitat de Vic el 16 d'octubre • **Edi**

Miriam Nobre

“La marxa mundial de dones: un instrument de sensibilització profunda”

Ara fa sis anys, Miriam Nobre va ser escollida coordinadora de la Marxa Mundial de Dones, un dels actius en la lluita per la igualtat de gènere arreu del món. Des d'aquest instrument de sensibilització ciutadana, la jove enginyera agrònoma de São Paulo (Brasil) treballa per eradicar les diferents formes de discriminació que provoca el sistema patriarcal. Un objectiu pel qual la Marxa Mundial de Dones organitza accions a través de 5.000 col·lectius de 163 països diferents i que la converteixen en un estendard pels sectors que advoquen per unes relacions polítiques i humanes basades en la pau, l'equitat i la justícia social. Mestra del Programa d'Estudis sobre Integració de l'Amèrica Llatina, és autora de diversos treballs especialitzats, entre els quals destaquen els assajos 'Economia Feminista' (2002 i 2003) o la col·lecció 'Gènere i Desigualtat' (1997), 'Gènere i Agricultura Familiar' (1998), 'Gènere i Educació' (1999) o 'Gènere i Polítiques Públiques' (2000), unes reflexions que aquesta activista plasma en les seves paraules i en una xarxa on les dones busquen ser protagonistes del canvi social.

Àlex Romaguera
entrevista@directa.cat

Des del seu naixement, l'any 2001, quin balanç fas de la Marxa Mundial de Dones?

Els seus orígens es troben en una acció de dones quebequeses per reivindicar els drets de les migrants. Amb el tractat de lliure comerç entre els Estats Units, el Canadà i Mèxic, aquestes dones van constatar que el reforçament global del neoliberalisme exigia, també, una resposta global en defensa d'un sistema polític i social més just. Això va portar a la Marxa Mundial contra la Pobresa i la Violència vers les Dones, de resultes del qual van sortir diversos grups que, el 1998, ens vam trobar a Cuba per intercanviar experiències. Arran d'aquest encontre, la marxa va cristal·litzar amb una mobilització a Washington i a Nova York, on vam presentar un manifest amb demandes vinculades als drets de les dones davant les seus de l'FMI i l'ONU.

Des d'aleshores, com ha transcorregut la iniciativa?

Vam participar al Fòrum Social Mundial i a les cimeres contra l'OMC perquè el feminisme aparegués a les alternatives que es debatien, a més de coordinar-nos amb dones sindicalistes, indígenes o que malden per l'abolició del deute extern. D'aquí va venir la Carta Mundial de Dones per la Humanitat de 2005, una agenda compartida que defineix quin món volem, amb l'objectiu de capgirar la correlació de forces.

Què inclouïa aquesta carta?

La vam plantejar al voltant de cinc valors: la igualtat, la llibertat, la justícia, la solidaritat i la pau. Llavors, vam iniciar un procés de discussió que ens va conduir a l'establiment d'aquesta carta comuna. Sabíem que, en determinats temes, és difícil tenir una posició comuna, com prova el fet que, a les dones portugueses, els semblava insuficient la posició d'altres col·lectius pel que fa al dret a l'avortament. Amb tot, vam dibuixar les situacions derivades del sistema patriarcal, que es van recollir al Pla estratègic 2006-2010, amb al qual la marxa va definir una sèrie d'accions a emprendre en àmbits on la dona es veu especialment afectada: el món laboral, la violència, la militarització, els béns comuns i l'accés als recursos.

Hi ha països on aquests aspectes colpegen més que en d'altres. En sou conscients?

Per això cada assemblea va contribuir a fixar una agenda única, que inclou un salari perquè les dones puguin ser autònomes o fórmules per compartir les feines domèstiques i aconseguir que no recaiguin només sobre les seves espatlles. També vam parlar de l'accés als serveis públics o als recursos que proporciona la naturalesa, posant l'accent en la sobirania alimentària i la justícia climàtica. I, finalment, en la necessitat d'eradicar la violència amb plans de prevenció i un acompanyament en aquest terreny.

– *“A Xile, el Marroc i molts altres països, la violència sexual s'utilitza per debilitar i humiliar la contestació social”*

Quin plantejament feu de la violència?

Creiem que no s'explica per l'alienació mental d'uns homes agressius, sinó que té unes causes socials, econòmiques i culturals molt profundes. Així ho hem vist a Xile, a Mèxic, a Tunísia i a molts altres països, quan s'utilitza la violència sexual per debilitar i humiliar la contestació social. Partint d'un discurs global, també entenem com a violència l'acaparament dels recursos naturals per part de les multinacionals mineres, fet que provoca un dany especial a les dones, ja que són les grans responsables de mantenir i cohesionar les comunitats.

Davant la crisi global, la prioritat és preservar els drets conquerits o insistir en noves dinàmiques polítiques?

La millor manera de salvar els drets és aprofundir en les alternatives. A l'Amèrica Llatina, les resistències i les propostes són les dues cares de la mateixa moneda, entre altres coses, perquè no hi ha més sortida que organitzar col·lectivament noves formes de societat.

m Nobre: millor manera alvar els drets és fundir en les alternatives”

L'empoderament ha de ser col·lectiu i organitzat?

És evident. Un empoderament individual sense pensar en les relacions de subordinació d'altres dones és insuficient. Per això intentem trobar respostes conjuntes en l'economia solidària, l'educació o altres àmbits que surten de l'esfera privada. En aquest sentit, cal que els moviments socials –i els homes en particular– assumeixin el feminisme com a part de les seves anàlisis i reconeguin el valor de la cura i dels projectes compartits.

Correm el perill que s'imposi un model de dona que adopti el patró consumista i agressiu de la societat patriarcal?

S'utilitza la imatge del gènere femení per mantenir aquest model, a través d'incitar-la al consum i exhibir-la com a objecte de desig. Fixem-nos, però, que aquesta apropiació sempre es fa des d'una mirada masculina, que busca perpetuar la dona en un paper subsidiari. En definitiva: si som feministes és perquè també som anticapitalistes. Lluitem perquè la dona tingui accés a totes les esferes de la vida, però sobre la base d'una vida vinculada a la naturalesa i a les relacions d'igualtat no mercantilitzades.

La marxa encara no intervé als països àrabs que viuen processos traumàtics de canvi. És l'assignatura pendent?

La sensació que tenim és que, en aquestes zones, la religió ha esdevingut un instrument de control i de repressió molt furibund. Tot just ara ho treballem amb les dones que ho viuen directament, per assistir-les quan pateixen situacions de risc i procurar que la seva lluita feminista, en lloc de ser un entrebanc, sigui percebuda com el motor per combatre la xacra de l'autoritarisme religiós.

L'explosió del corrent queer, en quina mesura obliga el feminisme a re-situar-se?

De moment, el fenomen queer és, sobretot, acadèmic i s'allunya de la formulació clàssica del feminisme, que assenyalava les bases materials de l'opressió de les dones. Tot i això, és interessant perquè aporta la idea de la llibertat sexual i dels cossos. Al capdavant, totes volem desconstruir un sistema pervers i discriminador.

Pel que fa a les perspectives que obre la marxa a partir d'ara, encara ens trobem en la dinàmica de la protesta?

En tota resistència hi ha alguna proposta de canvi. Fins i tot en situacions tan dures com les de Mali, on la pobresa s'acarnissa contra les dones, sorgeixen mobilitzacions aparent-

ment tan irrelevantes com la demanda de poder anar en moto. Fent-se visibles, ja estan propiciant una ruptura. I passa el mateix amb les dones de Ciudad Juárez, a Mèxic. Que facin públiques les seves demandes té un component subversiu molt alt. A través de recuperar el protagonisme, estan construint la utopia.

De les experiències que has conegut durant la Marxa Mundial, amb quina et quedaries pel seu poder simbòlic?

Al Congo, vaig comprovar la fortalesa que proporciona a les dones el fet de denunciar la impunitat que han viscut durant el conflicte bèl·lic. Diverses marxes sorgides de les comunitats es van trobar en un gran passeig fins que van arribar on estàvem reunides nosaltres, trencant el bloqueig dels militars. Mentre caminaven en grup, cantaven un poema que explica que, quan les dones estem unides, ens protegim de la por que provoquen els violadors. Totes a l'uníson, entonaven aquest cant a favor de la pau i de l'emancipació.

–
“En alguns contextos, recuperar la memòria i fer públiques les nostres demandes té un component subversiu molt alt”
 –

Quin ha de ser la funció de la marxa els propers anys?

Les dones necessitem un moviment amb capacitat d'acció política que expliciti les nostres posicions. Hem de poder incidir perquè la sobirania alimentària, el treball domèstic, la maternitat i altres aspectes claus en la nostra vida apareguin als debats dels moviments socials des d'una òptica feminista.

Cal tenir una pota dins la societat i l'altra en l'esfera pública?

Els mecanismes de respecte cap a les dones han d'estar presents en les institucions, però no només passen per la democràcia representativa; la clau és teixir la societat perquè siguin un clam popular. Pel que fa a la Marxa, l'objectiu és combinar les trobades amb accions intermèdies que simbolitzin el nostre estat d'alerta davant la persecució que pateixen algunes dones i la necessitat de trobar un fil de solidaritat comú per fer front a la discriminació i la violència.

FOTOGRAFIES:
Robert Bonet

Rebel·lió a la taula

Cap animal mereix morir pel plaer del nostre paladar. Amb aquest lema, diverses ciutats de tot el món celebren la Setmana Mundial per l'Abolició de la Carn del 19 al 27 de gener. Cada any, es maten més de 58.000 milions d'aus i mamífers i un nombre incalculable de peixos per al consum humà. A aquestes xifres, cal sumar-hi el nombre d'animals que s'exploten en àmbits com l'experimentació, la pelleteria, el circ o els correbous. L'augment

vertiginós del consum de carn, les males pràctiques de la indústria ramadera, la conscienciació per la sostenibilitat planetària i l'acció d'entitats animalistes, com Igualdad Animal, han contribuït al fet que cada vegada hi hagi més persones que decideixen seguir una alimentació sense carn. Més enllà d'una opció personal, hi ha la lluita de persones contra la discriminació especista per establir una altra relació entre l'ésser humà i la natura.

Oriol Agulló

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

La Gran Bretanya de finals del segle XVIII acceptava l'esclavitud com una cosa normalitzada. Mirant endarrere, la grega, la romana, l'inca, l'asteca i la resta de civilitzacions conegudes havien tingut persones esclaves. No obstant això, el maig de 1787, dotze homes es van reunir a Londres per exposar les atrocitats de l'esclavatge a la llum pública i incitar la gent a actuar. En pocs anys, l'esclavitud va esdevenir el centre de vida de la política britànica i s'havien organitzat comitès ciutadans per l'abolició a cada ciutat i municipi important. Més de 300.000 angleses es van negar a menjar sucre produït per gent esclava i les peticions d'abolició van inundar el parlament britànic. En aquella ocasió, confiar en la capacitat de preocupar-se per la justícia social de la ciutadania va propiciar un canvi que, poc temps abans, es considerava quimèric.

Un consum privilegiat

Justícia social, consum alimentari sostenible, estalvi d'aigua o compassió és el que hi ha darrere d'un altre gest: decidir deixar de menjar carn. La carn i la llet són símbols de benestar. Des dels anys seixanta, quan es tenen les primeres dades, el consum no ha parat d'augmentar i la producció de carn a escala mundial s'ha multiplicat per cinc. El porc, el pollastre i la vedella són les carns que han registrat un augment més accentuat. Als països rics, es

Acció reivindicativa d'Igualdad Animal i AnimaNaturalis per commemorar el Dia Mundial Sense Carn, el 20 de març de 2012 a Barcelona

Luís Tato

que d'altres menyspreen o els repugnen, els països en vies de desenvolupament comencen a emular els hàbits alimentaris occidentals. A la Xina i a l'Índia, per exemple, ja es beu llet i es menja carn de vaca; de fet, als països del Sud, el consum gairebé s'ha triplacat durant els darrers cinquanta anys. De totes maneres, el creixement és desigual i, mentre en alguns països com el Brasil o la Xina l'augment del consum ha estat molt considerable, a l'Àfrica subsahariana, les xifres s'han mantingut estables. Hem de tenir en compte que la meitat de terres cultivables s'utilitzen per proveir de pinso els animals destinats al consum humà, en comptes de ser aprofitats per a la producció de vegetals que podrien alimentar els més de mil milions de persones que pateixen fam actualment, també segons les xifres de la FAO.

El model de ramaderia industrial

La indústria ramadera s'ha convertit en un element central del creixement de l'agricultura de tot el món, amb la seva aposta per un model de ramaderia industrial i intensiva. Avui, representa el 40% del valor brut de la producció agropecuària mundial i, als països del

Nord, supera el 50%. Milers de camperols i camperoles han estat expulsades de les seves terres, destinades als monocultius de cereals per a l'alimentació animal. La ramaderia diversificada, local i familiar està sent substituïda per un model intensiu, corporatiu i exportador que converteix el bestiar en malalts crònics que comparteixen malalties i instal·lacions. No obstant això, per compensar el seu estat de salut, se'ls injecten antibiòtics i hormones per posar remei a les infeccions i a la pèrdua de fertilitat. A Europa, per exemple, la ramaderia industrial utilitza la meitat dels antibiòtics que es comercialitzen.

Un problema per a la salut global

Es calcula que la ramaderia industrial produeix un 18% dels gasos amb efecte hivernacle, xifra que supera les emissions de tots els cotxes, avions, trens i vaixells del món. És responsable del 9% de les emissions de CO₂, a causa de l'ús intensiu de la terra i la desforestació; el 65% de l'òxid nítric, la majoria procedent dels fems; el 37% de les emissions de metà, originat pel sistema digestiu de les besties remugants, i del 64% de l'amoniac, que contribueix

significativament a la pluja àcida. Actualment, l'agricultura i la ramaderia consumeixen entre un 70 i un 80% del total d'aigua dolça disponible. Per produir un quilogram de carn, es necessita una quantitat d'aigua 30 vegades més gran que per produir un quilogram de blat o 200 vegades més que un quilogram de patates.

La nostra salut és una altra de les grans perjudicades per aquest model ramader, ja que consumim carn produïda amb altes dosis d'hormones, antibiòtics i pinsos transgènics i això té uns costos molt alts pel nostre organisme. Les dietes excessivament carnívores no reforcen les defenses del nostre organisme, generen problemes cardíacs i d'hipertensió, poden desencadenar en càncers, obesitat i diabetis i contribueixen fortament a la descalcificació dels ossos.

—
La ramaderia industrial produeix un 18% dels gasos amb efecte hivernacle

menja molta carn i l'Estat espanyol no és una excepció. Prop de 121 quilos per persona a l'any, segons l'Organització de les Nacions Unides per l'Agricultura i l'Alimentació (FAO), més que qualsevol altre país europeu.

Tot i que, per raons culturals, religioses o morals, les societats del món no s'alimenten de tot el que és comestible i tenen preferències i aversions alimentàries, cosa que provoca que alguns pobles trobin exquisits aliments

+INFO

- haztevegetariano.com
- diasincarne.com
- meat-abolition.org

Igualdad animal va presentar una investigació sobre el maltractament d'ànecs en la indústria catalana del 'foie gras' el mes de juliol de 2012

- Igualdad Animal

nitzades per Igualdad Animal i Anima-Naturalis, que fa vuit anys que congreguen activistes animalistes cada 20 de març, durant la commemoració del Dia Sense Carn, una celebració que es fa a escala mundial des de 1985 amb l'objectiu de conscienciar a la població sobre els beneficis de l'alimentació vegetariana i les alternatives al consum de carn i de làctics.

El juliol de 2012, Igualdad Animal va denunciar públicament deu de les onze granges catalanes que s'encarreguen de la cria d'ànecs per a la producció de *foie gras* perquè consideren que infringeixen els drets d'aquests animals. L'acusació, presentada al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, es basava en un estudi que havia fet l'organització en cinc granges gironines i es presentava com a inici de la campanya per la prohibició del *foie gras*.

Però aquesta no ha estat l'única investigació d'Igualdad Animal, Animal Equality en anglès. L'organització –present a països com Alemanya, l'Índia, Itàlia, Mèxic, Anglaterra o Veneçuela– treballa a través de la conscienciació per promoure canvis favorables als animals en les lleis i han fet recerques i investigacions sobre els escorxadors, sobre els diversos tipus de granges o sobre el zoològic de l'Estat espanyol.

L'hora vegana

No menjar carn, almenys un dia a la setmana, pot ser un sacrifici personal eficaç per lluitar contra el canvi climàtic, exposava l'any 2008 Rajendra Pachauri, president del Panell sobre Canvi Climàtic de l'ONU i guanyador del Premi Nobel de la Pau l'any 2007. El juny de 2009, el propi Paul McCartney va engagar la campanya *Dilluns sense carn*, que va ser seguida amb molt d'èxit al Regne Unit. A Gant, Flandes, van anar una mica més enllà. Aquell mateix any, l'ajuntament belga va declarar els dijous com a dia vegetarià i molts restaurants, menjadors d'hospital, la uni-

versitat, les escoles i altres edificis públics van suprimir la carn i el peix del seu menú un cop per setmana, amb l'argument de lluitar contra el canvi climàtic, l'obesitat i el maltractament animal. Avui, un de cada cinc restaurants de la ciutat són vegetarians i cada vegada hi ha més gent que demana directament que es prohibeixi servir carn i peix als restaurants els dijous.

Durant els darrers anys, ha augmentat considerablement el nombre de persones que segueixen una alimentació vegetariana o vegana. Aquest èxit és fruit, en part, de les nombroses

accions organitzades per col·lectius d'arreu del món durant les setmanes mundials d'accions per l'abolició de la carn, que se celebren anualment des de 2009, a finals de gener, maig i setembre. Durant aquestes jornades, s'organitzen conferències i accions de carrer, es distribueixen pamflets i es munten parades d'informació per propagar la idea que el consum de productes carnis no té cap justificació ètica. Les accions són seguides a més de 100 ciutats de tot el món.

A Catalunya, però, les accions abolicionistes més seguides són les orga-

+INFO

- foiegras.cat
- mataderos.info
- granjasdesclavos.com
- vidasenjauladas.org

El Front d'Alliberament Animal no és un grup organitzat ni té membres visibles, és una forma de lluita - FLOW

El 27 de desembre, un grup d'activistes per l'alliberament animal van rescatar 22 ànecs destinats a produir *foie gras* en una granja catalana i van penjar-ho a la xarxa. Aquest és un exemple dels anomenats *rescats oberts*, una acció directa de desobediència

civil que consisteix a entrar en un lloc on s'exploten animals sense ocultar la cara i evitant –en la mesura del possible– causar desperfectes a la propietat amb l'objectiu de donar una vida digna als animals i a documentar-ho per contribuir a la refle-

L'acció directa, els rescats oberts

xió sobre l'ús humà dels animals pel seu propi benefici.

Habitualment, els rescats oberts se centren en l'àmbit de l'alimentació i salven exemplars explotats a les granges. No obstant això, també són usuals els rescats d'animals destinats a l'experimentació o a la comercialització de les pells. Igualdad Animal és una de les entitats que promouen aquest tipus d'accions, així com l'anomenat Front d'Alliberament Animal (ALF), nom utilitzat per activistes animalistes d'arreu del món que, des dels anys setanta, duen a terme rescats oberts o fan boicot econòmic a companyies que experimenten amb animals, fabriquen vestits amb pells d'animals o els utilitzen per produir qualsevol tipus d'aliment.

L'ALF no és un grup organitzat ni té membres visibles, és una forma de lluita que s'emmarca en els Underground Railroad, un moviment anti-

esclavista del segle XIX integrat per persones blanques abolicionistes i negres lliures, que ajudaven els esclaus i les esclaves a escapar de l'opressió mitjançant un sistema de cases segures i rutes clandestines. Tot i tenir una naturalesa no-violenta, l'ALF està considerat com una amenaça terrorista per l'FBI i, arreu del món, més de 200 persones han estat empresonades acusades de pertànyer al grup animalista.

Tot i la seva aparent desorganització, la xarxa conté manuals de guerrilla urbana, experiències i webs que fan d'altaveu de les accions directes convocades pels diferents grups de l'ALF.

+INFO

- biteback.be
- animalliberationfront.com

Ni l'Església ni l'Estat

FOTOGRAFIA I TEXT: **Enric Barba**

Savita. 31 anys. Hindú. Assassinada. Una més. L'Estat li va negar poder avortar. Es moria, però les lleis i la moral van acabar amb ella el 28 d'octubre a Galway, oest d'Irlanda. Milers de persones van sortir al carrer, a Irlanda i arreu. Aquí, els mitjans en parlaven, escandalitzats, però, no fa pas tants mesos, el PP va intentar canviar la llei per assemblar-se més a Irlanda. I fa anys que diversos grups que tenen la barra de dir-se provida intenten atacar i criminalitzar les persones que decideixen avortar i les que les ajuden, amb la complicitat dels cossos repressors de l'Estat, que han carregat contra les avortistes varies vegades. Segle XXI, l'Estat i l'Església perduren. El genocidi és tan real com un desnonament i les lleis només es modifiquen a mit-

ges quan hi ha morts pel mig i, a vegades, ni així. No sóc massa de citar monges, però si es tracta d'una monja que clama per la vaga general indefinida contra el capital, m'hi atreviré. Doncs, Teresa Forcades diu que rep cartes i trucades dels provida queixant-se del seu discurs pel dret a l'avortament. Fàcil, la resposta. Si són provida i volen donar la seva, que es facin donants de ronyons, que hi ha unes llistes d'espera molt llargues i l'operació pot ser mortal. Els carrers de Galway ja no veuran passejar la Savita. En la seva memòria i record, centenars de persones cada dia la duran al cor. Ella és un motiu més per continuar lluitant. La necessitat de decidir sobre el propi cos ha d'estar present a les nostres vides i les nostres lluites i cal atacar d'arrel aquella gent que ens la vulgui negar.

RODA EL MÓN

14+15

Parlem amb Alfonso Fernández, detingut a Madrid el 14-N i empresonat irregularment durant 56 dies

16

Els indígenes qom del nord de l'Argentina denuncien l'assassinat encobert d'activistes implicades en la lluita per la recuperació de les seves terres

ALEMANYA // BERLÍN RECORDA L'ASSASSINAT DE ROSA LUXEMBURG I KARL LIEBKNECHT AMB DUES MANIFESTACIONS

Luxemburg-Liebknecht o Rosa & Karl?

Roger Suso
Berlín
@eurosuso

El 15 de gener de 1919, Rosa Luxemburg i Karl Liebknecht van ser assassinats per les Freikorps (les tropes d'assalt paramilitars prenazis) a Berlín, a instàncies del govern contrarevolucionari de la socialdemocràcia alemanya d'aleshores i, en particular, del ministre de Defensa Gustav Noske (SPD). Els fets es van interpretar com un intent d'aixafar la revolta espartaquista i de consolidar el poder de l'SPD en el capitàneig de la Revolució Alemanya de Novembre, després de la derrota de l'imperi alemany a la Primera Guerra Mundial i l'abdicació del kàiser Guillem II, just abans de la República de Weimar. 94 anys després, fins a 4.000 persones, amb garlandes i clavells vermells, van participar i recordar Luxemburg i Liebknecht pels carrers de Berlín, durant la tradicional manifestació *Luxemburg-Liebknecht*, com s'anomena l'acte des dels moviments d'esquerra.

Per primera vegada des dels anys 50, es va fer una manifestació alternativa convocada per l'Aliança Rosa & Karl

Una ofrena de flors del partit socialista Die Linke al Memorial dels Socialistes del cementiri central del barri de Friedrichsfelde, a primera hora del matí, va encetar els actes de la diada. L'ofrena va comptar amb la participació de representants destacades del partit com Katja Kipping, Bernd Riexinger, Gregor Gysi, Oskar Lafontaine i Petra Pau, així com el darrer primer ministre del Partit Socialista Unificat d'Alemanya (SED) de l'an-

tiga República Democràtica Alemanya (RDA), Hans Modrow. També hi va participar el cap de l'oposició grega i líder de la coalició marxista Syriza, Alexis Tsipras. Fins a 10.000 persones van passar pel memorial fúnebre.

A mig matí, la convocatòria de manifestació va reunir una gran multitud de persones a la Porta de Frankfurt, a l'avinguda Karl Marx (antiga avinguda Stalin), que van caminar fins al cementiri de Friedrichsfelde, on també hi ha enterrat el polític de l'Alemanya de l'Est. Com és habitual, la manifestació es va estructurar per blocs, ideologies, grups, grupuscles, partits i col·lectius arribats d'arreu d'Europa. El bloc més nombrós va ser el que formava Die Linke, seguit pel Par-

tit Comunista Alemany (DKP) i l'Aliança Revolucionària 3A de l'organització Antifa. També hi va participar el maoista Partit Marxista-Leninista d'Alemanya (MLDP), el Partit Comunista de Grècia (KKE), diversos partits comunistes turcs i una delegació del moviment kurd en memòria de les tres activistes kurdes assassinades a París el 9 de gener.

Com en anys anteriors, la tensió va anar en augment quan, després del sentit i popular "homenatge silenciós", "La Internacional" musicada i les ofrenes de cada col·lectiu participant a les tombes de Luxemburg i Liebknecht -però també a les d'Ernst Thälmann, John Schehr i Franz Mehring-, un grup de persones pertanyents a l'òrbita dels col·lectius es-

talinites van retirar amb males maneres els clavells de la pedra memorial en record a les víctimes de l'estalinisme -que també forma part del Memorial dels Socialistes des de 2006- i van atacar les persones que els havien col·locat i diverses fotoperiodistes amb els pals de les banderes, empentes i cops de puny. Al memorial, també s'hi va poder veure gent gran amb parques marrons i casquet de pell o *ushanka* russa amb banderes de la República Soviètica de Baviera i de l'RDG i grups de gent amb banderes palestines, l'estelada, la *ikurrriña* i l'*arrano beltza* i, fins i tot, una colla d'antifeixistes i llibertàries amb banderes de la CNT.

SENSE ESTALINISTES

Enguany, per primera vegada des dels anys 50, Berlín va ser escenari d'una manifestació alternativa a la tradicional per commemorar l'assassinat de Rosa Luxemburg i Karl Liebknecht. Convocada per l'Aliança Rosa & Karl, la manifestació, no exempta de debat, va voler mostrar el seu rebuig a la presència de grups estalinistes, maoistes, honeckarians, hoxhaistes i juchistes a l'homenatge a Luxemburg i Liebknecht. La marxa, que va agrupar prop de 1.000 persones, va començar a la mateixa hora que la manifestació Luxemburg-Liebknecht i va arrencar a la plaça Olof Palme. Després d'una primera aturada al llac de Neuer See, al parc de Tiergarten, lloc on va ser assassinat Liebknecht, la manifestació va finalitzar al carrer Katharina-Heinroth-Ufer, a l'entrada del parc, indret on va ser assassinada Luxemburg abans de ser llançada al canal. Hi van participar sectors emancipatoris i antiautoritaris d'Antifa, les joventuts de Die Linke (Solid), d'Als Verds i del sindicat DGB, grups anarquistes, trotskistes i ecologistes, el moviment Occupy Berlín, l'organització proquibuts Hashomer Hatzair, un sectors de les joventuts socialdemòcrates de l'SPD i Els Falcons. ◀

Al Memorial dels Socialistes de Berlín, hi ha enterrades Rosa Luxemburg i Karl Liebknecht / ROGER SUSO

Poques hores després que sortís del centre penitenciari de Soto del Real, la DIRECTA va entrevistar Alfonso Fernández, més conegut com a 'Alfon'. Tal com s'explicava al número anterior (DIRECTA 300), Alfon va ser l'únic detingut de la jornada de vaga general del 14-N que va romandre empresonat posteriorment. En total, 56 dies. Durant aquest temps, la delegada del govern a Madrid, amb l'alta-veu de l'extrema dreta mediàtica espanyola, ha seguit refermant la idea que el jove de 21 anys, resident a Vallecas, era un perill públic. Mentrestant, la família i la defensa legal del jove han denunciat públicament les irregularitats policials i judicials. No han estat soles, el moviment de solidaritat que ha aixecat el cas s'ha estès de Vallecas al món.

Ramon Samblas
Barcelona
@La_Directa

Com vas viure el moment de la detenció?

Van ser moments molt confusos perquè jo no entenia gaire què estava passant i em vaig quedar força paralytitzat. Després, de mica en mica, vaig anar prenent consciència de tot el que estava passant. Els policies estaven buscant un cap de turc i em va tocar a mi. Sembla que buscaven problemes des d'un primer moment.

Sospitaves, llavors, que podies haver estat objecte d'un seguiment policial previ a la jornada de vaga?

La Brigada d'Informació del Cos Nacional de Policia està fent un seguiment de totes aquelles persones que surten al carrer a alçar la veu. Tenen fitxers amb dades i fotos de milers de persones. És possible que algunes estiguem més controlades i altres menys, però sí, sóc conscient que em coneixien perquè participo en diverses organitzacions i activitats de caràcter reivindicatiu. Ells ja tenien fotos i informació sobre mi en el moment de la detenció.

Quin tracte vas rebre a la comissaria?

La comissaria i el calabós són llocs molt hostils i el tracte amb la policia mai és bo. En el meu cas, em vaig trobar amb algun agent nostàlgic dels temps de Franco. L'hostilitat de la qual parlo arriba al punt que jo i la meua parella vam haver de fer front a interrogatoris davant d'agents encaputxats. Durant el temps que vam estar a la comissaria de Moratalaz, la Daira (xicota d'Alfon i detinguda amb ell) va estar en una cel·la i jo en una altra. Només ens vam veure quinze hores després de la detenció, quan van fer els registres a les nostres cases. Després ens van tornar als calabossos fins que vam ser posats a disposició judicial.

Quan vas arribar a la conclusió que estaves sent objecte d'un muntatge policial?

En el moment que un dels policies encaputxats m'agafa i em diu que he de col·laborar amb ells. "Si no, et colorem el marrón, te'l menjaràs tu sol i ens n'alegrarem perquè ets un fill de puta", em va dir literalment. En aquell instant, vaig saber que anaven contra mi. I, al final, se'n van sortir perquè he estat empresonat gairebé dos mesos. A la jutgessa, la

ENTREVISTA // ALFONSO FERNÁNDEZ, 'ALFON'

«Em van dir que, si no col·laborava, em col·locarien el 'marrón'»

van convèncer que jo era un autèntic perill públic, una mena de criminal internacional.

Com ha estat el teu dia a dia a la presó? Com va canviar des que et van aplicar el règim FIES?

La primera setmana va ser bastant entretinguda perquè cada dia arribaven cartes d'un munt de gent: amics, familiars, etcètera... No tenia cap problema amb les comunicacions, podia trucar. Amb això,

“Vam haver de fer front a interrogatoris davant d'agents encaputxats”

tot era una mica més fàcil. Però, passada una setmana, em van donar d'alta al Fitxer d'Interns d'Especial Seguiment (FIES) i em van dir que m'intervindrien les comunicacions i que només podria enviar dues cartes per setmana: el dimarts a la tarda. També em van dir que no tindria problemes per rebre trucades i per rebre correu, però la realitat va ser una altra. No vaig rebre cap carta des del moment en què vaig ser donat d'alta al FIES. De fet, ara sóc a fora i encara no m'han donat tot el correu que se'm va enviar. No sé on deuen ser totes les cartes. Per altra banda, en teoria, teníem dret a vuit trucades setmanals, però moltes setmanes a la cinquena trucada ja no me'n deixaven rebre més. També et fa mal saber que t'estan gravant i els canvis de mòdul constant. És una de les característiques del règim FIES: mai no et deixen tranquil a un lloc. És la presó dins la presó.

Com omplies el temps?

Els primers dies, vaig veure què podia fer a banda de la lectura i l'esport, dues activitats que ja practicava a fora. Em vaig apuntar a un curs d'agricultura ecològica, però, quan em van canviar de mòdul, vaig haver de deixar el curs. La lectura em va ajudar durant el temps que vaig estar a la presó. Quan estava molt desanimat llegia *Viento del Pueblo*, un llibre de poesia escrit per Miguel Hernández el 1937 a les trinxeres. M'animava força. També em vaig llegir una novel·la ambientada a la Barcelona de la postguerra

que es deia *L'Ombra del Vent*. Llegia llibres més filosòfics i també novel·les i, sobretot, com deia, poesia de Miguel Hernández, que em va ajudar a mantenir-me serè allà dins.

Des del primer moment t'has considerat un pres polític. Quina era la teva relació amb la resta de presos?

Quan arribes al centre, sempre se t'acosta la gent per preguntar-te què t'ha passat i per què ets allà. Al principi, defugia de dir la veritat i em limitava a explicar que havia tingut un problema a Vallecas i l'havia pagat jo, sense donar massa detalls. Al final, va córrer la veu sobre la meua detenció i la vaga general. De fet, tothom parlava del tema, ja que van sortir les imatges del dia de la vaga a Madrid, dels enfrontaments, etc.... Se'ls feia estrany perquè jo no estava allà per temes de calés o per *trapitxejar*. De vegades era difícil entendre's amb els altres, tot i que, sent de Vallecas i havent conegut el carrer, ja havia vist altres amics que havien tingut problemes amb la justícia. Precisament perquè la marginació sempre es dona als barris de classe treballadora com el meu.

“El FIES és la presó dins la presó”

Com vas sentir la solidaritat del carrer quan eres a dins?

És el que més t'anima i el que et dona ales. Quan camines amb el cap baix i se't fa una muntanya fer qualsevol cosa, penses en el que està passant a fora i et recordes de la gent que se solidaritza, de la gent que lluita i que es compromet. Això et fa posar depeus altre cop i tenir valor per continuar.

Quin creus que ha de ser, a partir d'ara, el full de ruta de la campanya que s'ha muntat pel teu alliberament?

Ara, haurem de demanar l'absolució. Tot i així, jo crec que no ens hem d'estancar amb aquest tema. És un dels problemes de la repressió, que et fa gastar totes les energies i les forces en la defensa de les represaliades. Un cop superat el tema, hem de seguir endavant amb més projectes. També hem de tenir en compte que

no sóc el primer ni l'únic pres polític que hi ha en aquest país. N'hi ha d'altres que també mereixen la solidaritat dels sectors reivindicatius.

Les dues darreres vagues generals s'han saldat amb la detenció i l'empresonament d'activistes sindicals i socials arreu de l'Estat. Com valeres l'escalada repressiva de l'aparell estatal?

Sempre de la mateixa manera. Com més descontent social hi ha, més repressió exerceix l'Estat. És la manera que tenen de fer-nos retrocedir, ja que el seu mitjà és l'ús de la força i la justificuen dient que l'empren per defensar la seva democràcia.

Com valeres la campanya de difamació en contra teua iniciada per l'extrema dreta mediàtica amb el suport i l'impuls de la delegada del govern a Madrid, Cristina Cifuentes?

He vist que la premsa nacional-catòlica ha saltat i està atacant sense cap base ni credibilitat. Ara, hauran de provar tot això que diuen de mi. És curiós que els primers que van publicar coses contra mi també fossin els primers de saber que sortiria lliure. Sembla que els diguessin

que em deixaven en llibertat, però amb la condició que diguessin a tothom que sóc un delinqüent. El problema amb la delegada del govern ve perquè li vam fer sortir els colors amb una pancarta des de la grada dels Bukaneros a l'estadi (del Rayo Vallecano), on li vam recordar que, mentre en aquell moment tenia 1.400 policies rodejant el Congrés, el seu marit continuava desaparegut. L'home està ficat en assumptes tèrbols (té deutes amb membres de la plantilla d'una de les seves

“Com més descontent social hi ha, més repressió exerceix l'Estat”

empreses per més de 40.000 euros i la justícia no el localitza per executar la sentència on es reclama el pagament del deute). Des de llavors, no ha parat de rabiar. També hi va haver una segona pancarta on dèiem que registraven la seu (de la penya Bukaneros) i encara no sabem res del marit. Per això està obsesionada en la seva guerra particular contra tot allò que faci olor de Bukaneros. ◀

/ DAVID FERNÁNDEZ

L'ARGENTINA // DENUNCIEN ASSASSINATS ENCOBERTS D'ACTIVISTES INDÍGENES QUE LLUITEN PER LA RECUPERACIÓ DE LES SEVES TERRES AL NORD DEL PAÍS

Terra i mort a la comunitat qom

Jordi de Miguel Capell
Buenos Aires
@jordidemiguel

Assassinat, d'acord amb les famílies; víctima d'un accident de trànsit, segons la versió oficial. Entremig: lluita per la terra, repressió i violència. La mort del jove de setze anys Juan Daniel Díaz Asijak després de quatre dies d'agonia ha sacsejat de nou la comunitat qom de La Primavera, epicentre de la resistència indígena contra l'acaparament de terres en benefici del model agroexportador que intenta imposar el govern de la província argentina de Formosa, al nord del país.

No és la primera vegada que la comunitat qom denuncia que, sota l'aparença d'accidents, s'amaga l'intent d'assassinar indígenes que lluiten per la recuperació de terres (prop de 1.300 hectàrees) i per exigir salut, justícia i la fi a la discriminació del seu poble. El mes d'agost de 2012, la màxima autoritat de La Primavera i tiet d'Asijak, Félix Díaz, va ser envestit a la carretera. Fa prop d'un mes, una de les dones més combatents de la comunitat, Celestina Jara, i la seva néta Lila, de deu mesos, van morir després de ser atropel·lades per un gendarme.

SOJA, TERRA I REPRESSIÓ

Formosa 2015 és el títol del document que detalla la intenció del govern regional d'estendre el model agropecuari amb cultius intensius (soja i blat de moro) i ramaderia. L'objectiu és augmentar un 237% la superfície productiva actual. Els darrers anys, l'amenaça sobre els territoris indígenes, claus en aquest avançament, ha vingut de diferents fronts: la construcció d'un recinte universitari dins dels seus límits, la impossibilitat d'accedir als recursos naturals delimitats pel Parc Nacional del Riu Pilcomayo, l'extensió del cultiu de soja transgènica per part de l'empresa Nidera i la negativa d'algunes famílies poderoses de la zona de retornar les terres llogades a la gent qom.

Octubre de 2010, les tornes van canviar i la comunitat qom va passar a l'ac-

ció, ocupant terres, cancel·lant la renovació de contractes d'arrendament i tallant carreteres. Després d'una repressió ferotge i un altre mort a les espatlles (també va morir un policia), una delegació de La Primavera, amb Félix Díaz al capdavant, va acampar al centre de Buenos Aires per reclamar l'atenció a les seves demandes. Van caldre prop de cinc me-

Octubre de 2010, la comunitat qom va passar a l'acció ocupant terres, cancel·lant la renovació de contractes d'arrendament i tallant carreteres

des per la Comissió Interamericana de Drets Humans, organitzacions argentines pels drets humans i el relator especial de les Nacions Unides per als pobles indígenes, James Anaya. La policia ha estat substituïda per la gendarmeria, però la violència continua i s'estén a d'altres regions. El 4 de gener, un infant qom de dotze anys va morir colpejat a la província veïna del Chaco: de l'espatlla, li van arrencar el tros de pell on duia tatuat un símbol qom.

CANVIAR EL MODEL DE PRODUCCIÓ

El conflicte per la terra augmenta el grau de violència estructural que pateix la comunitat qom a la segona província més empobrida de l'Argentina (el 66% de la població de Formosa no té cobertura social, hi ha 740 habitants per metre). La impossibilitat d'accedir a les seves terres (el seu desallotjament està expressament prohibit per lleis internacionals i nacionals) impedeix que la gent pugui obtenir els recursos naturals necessaris per millorar la seva qualitat de vida, que, per contra, empitjora encara més amb el cultiu massiu de soja transgènica. Les malalties respiratòries, les al·lèrgies i les infeccions a la pell són només algunes de les

conseqüències de les fumigacions fetes a camp obert, a pocs metres dels habitatges qom.

Malgrat les promeses de millora de l'atenció sanitària, la comunitat qom insisteix que no es tracta només de rebre uns serveis més bons, sinó de canviar el model de producció. És una demanda compartida per la majoria d'organitzacions indígenes del país, que el 19 de novembre van fer arribar un informe al Congrés Nacional, on exposen les seves crítiques a l'actual model de desenvolupament del govern nacional: "La nostra realitat és una qüestió de drets humans. Però la relació que proposa l'Estat amb els pobles indígenes només es planteja des d'un enfocament de pobresa. Ens visibilitzen només com un objecte d'assistència o de plans d'emergència, quan som subjectes de drets polítics i territorials". El document, firmat pel Consell Plurinacional Indígena sorgit de la històrica marxa del maig de 2010, denuncia el model agropecuari imperant, els acords governamentals amb l'empresa minera Barrick Gold, l'avanç de la indústria del liti al nord i la contaminació dels aqüífers provocada per l'extracció de gas no convencional. ◀

EXPRESSIONS

Crònica d'un enfosquiment col·lectiu

'3.0', el darrer treball d'Orxata Sound System, és el disc més dur d'una banda que aposta per trencar la barrera entre públic i artista

La primera de rebre va ser la pròpia concepció de cultura. En un moment en què l'ska dolçainer i la cançó d'autoria començaven a semblar l'única opció possible, l'aparició d'Orxata Sound System va llançar un missatge molt clar: Joan Monleón i Chimo Bayo són tan o més cultura popular –en el sentit més ampli del terme popular– que Vicent Andrés Estellés. Quasi deu anys després, amb '3.0', els Orxata fan un pas més enllà.

Orxata Sound System en concert / IMAGEN EN ACCIÓN

Oriol Fuster i Cabrera
@oriolfc

El crim fundacional d'Orxata va ser una necessària ofensiva d'heterodòxia en un món, el dels moviments socials i l'independentisme, amb massa tendència a l'hagiografia. Paco Pil potser no ha escrit grans assajos, però és innegable que la seua influència social és igual o major que la de Joan Fuster; la *ruta del bakalao* no és tan romàntica, amable ni reivindicable en determinats cercles com la Nova Cançó, però ha marcat de manera indiscutible diverses generacions i ha trencat no menys esquemes. La proposta política i cultural –dos mons, per a ells, totalment indistingibles– d'Orxata Sound System fou clara: no podem pretendre convèncer una població acostumada als tempos i els mitjans de la societat de l'espectacle a base de pamflets acadèmics homologables al segle dinou. No es poden plantar calçots a l'albufera ni conrear arròs a Valls: de res ser-

vix obviar la realitat i fer política (o música) basant-se en apriorismes o desitjos implícits. Assumim sense tabús què som i on ens trobem i, a partir d'aquí, posem-nos a treballar. L'aparició d'Orxata l'any 2003 va ser, en aquell moment i possiblement sense voler-ho, una reivindicació (interna) necessària.

UN COL·LECTIU MUSICAL

Les primeres materialitzacions físiques d'això van ser l'autoedició d'una maqueta el 2006, *Orxata*, i d'un primer EP, *1.0*, el 2008. Els treballs van servir per passar de ser un secret de domini públic, una curiositat –si es vol, una *boutade*– a començar a ser (re)coneguts. El pas de l'*1.0* al *2.0* (autoeditat entre el 2009 i el 2010 i distribuït principalment per Internet) va significar el pas de la declaració d'intencions al testimoni del temps. D'un temps conjugat en un plural cada vegada més col·lectiu; però també un temps en què Orxata han esdevingut, ara sí, un inici de fenomen. Les raons d'este creixement són moltes i, indubta-

blement, la qualitat de la proposta n'és una. Però el més interessant és com, picant pedra, els de València han aconseguit començar a materialitzar la lògica cultural que defensen des dels inicis: que la barrera entre públic i artista és face cada vegada més fina i que la creació sigue fruit d'un tot. No és només la redacció de lletres via wiki o xarxes socials ni la distribució lliure: és el fet que les crides a fer dels seus concerts moments especials (despullar-se o seguir determinades coreografies en moments específics del concert, per exemple) o les iniciatives per fer gran la "família orxatera" han vingut del públic. El col·lectiu musical Orxata no són Palau, Bianco, Guerra, Andreu, Natxo i, ara, Diana; Orxata és el 99% de les seues seguidors.

ARRIBA EL 3.0

Curiosament, és en este moment de popularitat del projecte –i tornem al sentit més ampli de *popular*– que arriba el que és el seu disc més dur. Algun moment del *2.0*, amb cançons com "Violència", ja ho avançava bastant i el '3.0' ho ha acabat de fer palpable: el temps dels *samplers* de l'*Street Fighter* ha passat i arriba el moment del rapejat dur i del *dubstep*. No és una qüestió musical –moments com "La folia", "Orgasme" o "Co-opera" contradirien la tesi–, sinó de discurs i d'actitud. La situació social ho demana: ja no són temps per decidir entre cançó denúncia o cançó renúncia (Feliu Ventura *dixit*), sinó que cal anar cap a la postdenúncia: la mobilització i la vaga mundial indefinida. Les versions

Els de València han aconseguit començar a materialitzar la lògica cultural que defensen des dels inicis

del disc, la tradicional "Cançó del vetlatori" i el clàssic "London Calling", no fan sinó confirmar-ho. I el volcà i la coneguda referència política d'Islàndia, on han enregistrat part del disc, ho simbolitza de manera perfecta. A Orxata, se'ls pot objectar que la proposta del *3.0* és més fosca i, en alguns moments, quasi *ghetto*, però ja han trencat prou esquemes per poder-s'ho permetre. El mèrit i la qualitat són, en qualsevol cas, indiscutibles: caldrà veure la resposta del públic. ◀

EXPRESSIONS

El Koitton Club: construïnt barri, cultura i cooperativisme

A primer cop d'ull, podria semblar un bar qualsevol. Taules i cadires de fusta i una barra esplèndida amb un servei força acollidor. Però les seves parets, folrades de *Material sensible*, delaten el Koitton Club. I és que les fotografies de Cristina Carulla Cuchi, que retraten el trasmudament del barri de Sants, revelen els lligams que guarda aquest espai amb la cultura, el barri i el món del cooperativisme.

Mireia Chavarria

@miretxebarria

El mes de setembre, quatre santsenques van decidir aferrar-se amb força de la corretja de la persiana i aixecar-la entre totes per donar llum a un nou projecte cooperatiu al barri. Així va néixer el Koitton Club, l'espai d'oci i cultura que Sants necessitava, al carrer Rosend Arús.

El bressol de la iniciativa rau en una inquietud que compartien bastantes veïnes: la manca d'un local al barri on poder fer actuacions musicals de manera periòdica. Montse Velázquez, Núria Alcover,

Fugint d'un món laboral precari, quatre amigues han optat per crear una cooperativa sense ànim de lucre

Pep Riús i Bernat Serrat, quatre persones vinculades a projectes com Divendres Faràndula, la Mandràgora o un *fanzine* del barri, van optar per llançar-se a l'aventura. I, el que en un inici podia semblar un projecte que brotava com un bolet més, s'ha acabat inflant fins a esdevenir l'aixopluc d'un gran ventall d'iniciatives artístiques i també un espai de

trobada de referència per a diferents col·lectius santsencs.

Espectacles de titelles, porta-contes, actuacions en directe, projeccions de documentals i fins i tot un cicle de cinema mut ambientat amb música en directe. El Koitton Club ha arrencat amb molta força i, ara, ofereix al públic barceloní una programació farcida de propostes de tota mena per passar l'hivern: la festa de l'Ecosol, un cicle de conferències i les actuacions de Taylor for Penguins, Siscu Smoix o Peyoti for President. Tal com insinuen les fotografies de Cristina Carulla Cuchi, aquest nou local s'erigeix com un element més que trasmudará i alimentarà l'entramat social i cultural del barri.

SANTS, BARRI COOPERATIU

No és estrany que, a Sants, hi brotin iniciatives com el Koitton Club. I és que, en termes cooperatius, el barri no és pas un territori erm. Ben al contrari, als seus carrers, encara s'hi respira cert atavisme, el seu passat obrer i proletari, una època d'industrialització que ha deixat el llegat inesborrable de nombroses experiències d'autoorganització i el deix de la força solidària de la col·lectivitat.

Fugint d'un món laboral precari, quatre amigues van optar per crear una cooperativa sense ànim de lucre. De fet, un dels recursos amb els quals van iniciar el projecte va ser la indemnització per ac-

miadament improcedent d'una d'aquestes quatre sòcies fundadores, també treballadores. Tot i això, ara ja compten amb l'ajut econòmic de 25 sòcies col·laboradores, que també participen activament en el projecte. "El capitalisme és una crisi en si mateix i el cooperativisme és una de les alternatives a aquest sistema de jerarquies", afirma Bernat Serrat. Satisfet d'haver posat en marxa el local, segueix: "Aquí, les decisions no t'arriben a través d'una carta, sinó que es prenen en una taula setmanalment i de manera conjunta."

El projecte compta amb l'ajut econòmic de 25 sòcies col·laboradores

Però el compromís social del Koitton Club no acaba aquí. Aquest divendres, les consumicions servides a la barra no es pagaran en euros, sinó en *ecosols* (una moneda alternativa impulsada per la Xarxa d'Economia Solidària i que, habitualment, només es pot fer servir a les entitats adherides al Mercat Social Català), ja que el club acollirà la festa de l'Ecosol per fer visible aquest projecte d'economia solidària i alternativa que aposta per una producció responsable al servei de les persones.

El Koitton Club ofereix una programació farcida de propostes de tota mena / LACOL

Avui, com ahir, mentre fumegen les altes xemeneies del capitalisme, els treballadors i les treballadores cerquen espais de cooperació i organització de base per amarrar-se a l'única arma que els queda: la solidaritat. Entre el Vapor Vell i el Vapor Nou, cada dia són més els racons per la sociabilitat alternativa. És així com, al costat de la Lleialtat Santsenca, prop de Can Batlló i de Can Vies i dels projectes associatius i cooperatius que s'han anat construïnt al voltant de la plaça d'Osca, el Koitton Club esdevé un element més que enforteix i solidifica aquest conglomerat social i solidari i, a la vegada, un cau on acollir els projectes artístics més alternatius. ◀

HEM ARRIBAT A 1676 SUBSCRIPCIONS!
 REGALA LA DIRECTA ha sigut un èxit, moltes gràcies pel suport i benvingudes.
WWW.SETMANARIDIRECTA.CAT

Arqueologia d'una educació revolucionària

Xavier Díez
@herodot10

Quan parlem d'educació llibertària, ràpidament apareixen dos noms: Ferrer i Guàrdia, d'una banda, i el CENU, de l'altra. En el primer cas, se sol fer referència a un dels inspiradors de l'ampli arxipèlag d'escoles racionalistes. En el segon, a un exemple aïllat de construcció i col·lectivització catalana d'un sistema educatiu al llarg de la revolució. Tanmateix, Ferrer i Guàrdia no va constituir el cas únic (ni potser el més rellevant) d'una tradició pedagògica àcrata rica i variada i, després de llegir el darrer llibre d'Escrivà i Mestre, el CENU ja no s'hauria de considerar l'únic referent institucional pel que fa a la institucionalització d'una escola revolucionària.

Probablement, el fet que explica aquesta fixació en els dos grans referents del paràgraf anterior tenen més a veure amb les recerques històriques, especialment les iniciades a la dècada dels setanta, que amb la pròpia realitat política. En la relació conflictiva que manté la ciutadania d'Ibèria amb el seu passat, el silenciament històric de l'anarquisme va impedir reclamar l'herència de la rica tradició cultural i educativa de les nostres avantpassades anarquistes. Tret de les universitats catalanes i poques excep-

cions més, les institucions de recerca van vetar la cultura anarquista i això va fer que semblés que només hi havia hagut experiències llibertàries significatives a Catalunya. Fins i tot, un determinat corrent historiogràfic havia arribat a aquesta conclusió. Afortunadament, al llarg dels darrers quinze anys, generacions d'historiadors joves amb una formació molt sòlida estan fent excavacions en el nostre passat llibertari comú i extreuen petroli historiogràfic. Una bona mostra és el llibre *Cultura para todos*, amb el qual les autores són capaces d'impressionar aquella gent que, se suposa, érem especialistes en aquest àmbit.

El llibre d'Escrivà i Mestre obre línies d'investigació que ens obliguen a rellegir la història llibertària

El llibre manté un deute impagable amb les investigacions, a mitjans dels noranta, del gran renovador dels estudis de la cultura llibertària, Javier Navarro. Aquest historiador valencià va obrir un nou camí per renovar la visió de la complexitat de l'univers cultural àcrata, especialment a Llevant i més enllà. Rafael Mestre i Cristina Escrivà es dediquen a rescatar antigues fons inexplorades per

demonstrar que el cas del Consell d'Escola Nova Unificada no va ser un bolet ni l'única experiència en el camp de la pedagogia llibertària durant la revolució de 1936-1939. En un exemple d'alta divulgació, les autores ens rescaten el madrileny Consejo Local de Cultura (una ambiciosa i reeixida rèplica del projecte català), l'Escola Politécnica Confederal, les Escoles de Capacitació Professional, les extenses experiències d'escoles racionalistes d'ateneus llibertaris i col·lectivitats espontànies, les colònies escolars, els centres educatius organitzats per les Jovenuts Llibertàries i Mujeres Libres i les iniciatives d'instituts obrers que pretenien superar l'exclusió de la classe obrera respecte els ensenyaments secundaris. Tot plegat, se'ns mostra a través d'una aclaparadora informació gràfica i documental, que palesa la serietat dels plantejaments, el rigor i el gran esforç organitzatiu, el convenciment que la cultura esdevenia la gran eina alliberadora d'a-

El Consell d'Escola Nova Unificada era només un dels molts projectes d'educació llibertària que es van posar en marxa a l'Estat espanyol

quella gent que, com va explicar Joan García Oliver, "no tenien nom ni comptaven per a res".

Aquest llibre, iniciativa de la Fundació Salvador Seguí, obre moltes línies d'investigació que ens obliguen a rellegir la pròpia història llibertària, en el sentit que ens incita a abandonar el mite i l'èpica perquè parla de realitats: de la capacitat de generar una cultura i, sobretot, un sistema educatiu potent, de qualitat i contrari a la legitimació del capitalisme, que és el que tenim abans i després de la revolució i en la mediocritat social dels temps presents. ◀

Cristina Escrivà i Rafael Mestre
Cultura para todos. El movimiento libertario y la educación, 1936-1939.
L'Eixam Edicions. València 2012
221 pàgines

Un tast succulent

El cicle Tastautors de Cardedeu arriba a la novena edició amb una salut de ferro

Joan Gener Barbany
@En_Joan

Fa nou anys, l'Esquellot, una associació cultural de Cardedeu, va decidir emprendre un cicle de cantautors en homenatge a Ovidi Montollor. Després de les primeres edicions i cercant la complexitat del públic, el cicle es va reconverir en el Tastautors. I, amb el pas dels anys, el Tastautors s'ha convertit en una de les cites imprescindibles per la població vallesana i la gent de comarques. A Cardedeu, quan el fred encara és viu, es poden escoltar els nous treballs d'artistes consolidats en directe i descobrir nous projectes de la música feta aquí. Tot un ritual per les melomanes nostrades.

Aquest festival té uns fonaments sòlids, construïts amb el pas de les edi-

cions, i una salut de ferro, tot i les dificultats que suposa, actualment, fer aquest tipus de cicles en espais allunyats de les grans ciutats. Prenent com a marc territorial els Països Catalans i cercant formats propers, la seva programació inclou cançons d'autoria, pop-rock, folc, música

La programació inclou cançons d'autoria, pop-rock, folc, música d'arrel i propostes experimentals

d'arrel i propostes experimentals. Des de fa dues edicions, l'oferta s'ha ampliat amb els concerts *off-tastautors*, on l'Esquellot encabeix les rases i les apostes de futur pròpies.

Enguany, el cicle comença el 18 de gener amb l'elegància contracultural de Victor Bocanegra i el rock dels Rosa Luxemburg, que presentaran l'aconseguit *Classe Mitjana*. El segon tast, el 25 de gener, omplirà la boca a les amants del pop precís, Coriolà farà sonar el seu EP i Illa Carolina presentarà el seu primer disc de títol homònim. La tercera nit, l'1 de febrer, serà el torn de la cançó d'autoria, amb dos gats vells, Albert Fibla i Òscar Briz, que farà rebrotar l'*Estiu*. Els últims plats -8 de febrer- de la programació oficial seran per la música d'arrel amb

Victor Bocanegra obrirà el cicle Tastautors d'enguany

El Projecte Pandero i Quico el Cèlio, el Noi i el Mut de Ferreries. La programació *off* comptarà amb la proposta esbojarrada de l'Abominable Gallina Nauseabunda, el pop-rock de SalaGrau i la cançó de Martí Soriano. Com ja es habitual, la programació oficial serà a la Sala Sarau i al Centre Cultural de Cardedeu, mentre que l'*off* es farà en un nou espai cultural que naixerà el més de febrer.

Així doncs, el cicle Tastautors ha trobat en la diversitat de sons l'equilibri de la seva proposta; i quina millor manera hi pot haver d'escoltar en directe algunes de les novetats que fer-ho amb una gent i en uns espais que permeten connectar amb la música? ◀

+info

Tastautors 2013, novè festival de música nostra
ORGANITZA: l'Esquellot, associació cultural Cardedeu (Vallès Oriental)
Del 18 de gener al 2 de febrer
www.tastautors.cat

Una espurna als ulls

El Teatre Akadèmia (TAK) es presenta a la ciutat com un espai de llibertat escènica que combina el respecte per la tradició amb la voluntat de convertir-se en un centre d'investigació i creació

Marc Farras
@La_Directa

Que el teatre és una experiència que va més enllà dels límits de l'escenari és un fet indiscutible, però poques vegades en tenim una visió tan àmplia, rica i engrescadora com la que proposa Mercè Managuerra, la directora de l'espai.

A l'actriu barcelonina, li brillen els ulls i li vibra la veu en descobrir els secrets del seu nou projecte. Un teatre, ni més ni menys. L'Akadèmia, a l'Eixample esquerra. Sorgit el 2007 de la voluntat (i la butxaca) d'un mecenes particular i passat el tràngol d'un tancament forçós per unes obres inesperades, per fi el TAK obre les portes, disposat a menjar-se el món. I ho fa carregat d'intencions i determinat a catalitzar el present, rabiós i desbocat, a través de l'art.

UNA LLAR UNIVERSAL

Però l'Akadèmia no es conforma amb el paper de producció i exhibició d'espectacles. Vol esdevenir un centre de creació i estudi del teatre. Una mena de Masia del món escènic amb ecos del cèlebre Obrador de la Beckett. De fet, fa temps que s'hi fan laboratoris, cursos i recitals de tota mena i hi han participat primeres espases del teatre europeu. Una mostra més de la feina silenciosa de molts espais de la ciutat que, massa sovint, passa desapercebuda.

El TAK obre determinat a catalitzar el present, rabiós i desbocat, a través de l'art

Un dels signes d'identitat del TAK és la voluntat de realçar la feina de l'actriu i l'actor, una figura habitualment subordinada al director. Managuerra veu la interpretació "no només com un acte trans-

missor, sinó també creador; cal posar l'imaginari al servei de l'actor i que aquest el desxifri a la seva manera, amb veu pròpia; volem que el TAK sigui una casa dels actors".

Managuerra busca un teatre naturalista, essencial, a la manera d'un forn artesà, on les obres s'hi coquin a foc lent, sense presses. Les arrels clàssiques hi són profundes. "La tradició és un riu molt ample, divers, ric, estimulants, però també amb esculls. La tradició et dona perspectiva i et convida a viatjar, però molt més enllà de la percepció del moment. No n'hi ha prou amb mirar per la finestra. Per a nosaltres, és obligatori obrir la porta i sortir a fora". Dit i fet, les veus de l'Akadèmia ja s'han fet sentir a indrets tan dispersos com Rússia i Colòmbia. Les

maletes sempre són a punt per si es presenta l'avinentesa de rodar món.

Hi ha, en l'Akadèmia, un toc de romanticisme encomanadís, d'intrèpid esperit aventurer. Les diverses traves viscudes en la construcció del projecte els han revelat la necessitat d'anar més enllà. "En la pitjor de les circumstàncies, sempre hi ha un lloc per circular". Aquesta concepció heraclítica és molt present en l'ànima del TAK, l'objectiu del qual és treballar per expandir al màxim el recorregut de cada obra, fent que el públic se l'endugui a casa.

POETES GUERRERS

Vestida tota de negra amb una elegància exquisida, de densa cabellera blanca i mirada cristal·lina, Managuerra s'esplaia

abastament. Incideix en el rigor, l'auto-suggestió i el combat i adverteix del perill de la passivitat. Es veu de seguida que l'Akadèmia li va com anell al dit. No s'expliquen l'un sense l'altra. Parlem de tot i tot ens du al teatre, que és, alhora, punt de partida i final de trajecte. Managuerra es fa preguntes i busca les respostes a l'escena. L'actitud ve determinada per la vocació: entén el teatre com la sublimació d'emoció i pensament.

El discurs de Managuerra és diàfan i enriquidor i ofereix una imprescindible visió polièdrica de la realitat. Carrega contra l'absència d'una llei de mecenatge, denuncia la submissió intel·lectual, la diluïció del discurs crític i la superficialitat dels mitjans de comunicació. "Tothom parla molt de llibertat d'expressió, però en aquest país encara no hem sortit de la caverna. L'edifici construït els últims 25 anys s'està esfondrant. Vivim en un país medieval". Per oposar-s'hi, reivindica el valor de les bones idees i també el coratge. "Cal denunciar i portar a escena temes opacs del nostre voltant. Hem de trobar els autors que en siguin capaços i combatre la tranquil·litat burgesa".

"Hem de trobar autors capaços de portar a escena temes opacs del nostre voltant i de combatre la tranquil·litat burgesa"

No ho tindrà fàcil, l'Akadèmia, per fer-se un lloc a la cartellera barcelonina. De moment, enceten l'any amb *Quartet* i anuncien *Tangos de la resistència*, *Constel·lacions* i *La vida perdurable*. Managuerra assegura que seran "dinàmics, agressius, simpàtics i juganers" i que plantaran cara. Les llavors estan sembrades, ara, doncs, és l'hora del públic. ◀

'Electra' (a la foto), 'Manicomis a Goa', 'Je ne parle pas François' o 'Amfitrió 38' són alguns dels primers espectacles produïts pel Teatre Akadèmia

Terra d'escudella
CORRE A TASTAR LES CERVELLES MATERNES GATANES!
C/ Premià, 20 baixos. Sants (Bon)
www.tdk.cat tel. 93 422 16 13

Reparacions
manteniment
DIVA HOGAR
93.346.86.01
B2C - 24h. www.clubdivahogar.com

Caelowara
Filmació i edició de vídeos per a particulars, institucions i empreses
Mòbil: 628525032
caelowara@hotmail.com
www.caelowara.com
http://www.facebook.com/caelowara

Ta també pots escriure un relat antiautoritari!
7è Certamen de contes Anti-autoritaris "La Rosa dels Vents"
Terme de lliurament:
Fins el 31 de gener de 2013
certamen.larosadelsvents.cat
www.negrestempestes.org

POCA BROMA.

Fem un 'Bullshit Bingo'?

Fa uns anys, als EUA, en determinats entorns laborals, es va posar de moda jugar al *Bullshit Bingo* (podríem traduir-ho com el bingo de les bestieses). Abans d'una d'aquelles reunions en què els directius pretenen motivar la tropa amb xerrameca vàcua, dues o més empleades feien una llista de tòpics i llocs comuns que pensaven que sortirien al llarg de la reunió. Una per una, guixaven les paraules tan bon punt apareixien, fins que la primera que aconseguia ratllar totes les paraules de la llista cridava (o més aviat xiuxiejava), "Bingo!"

La situació actual del país convida a importar aquest esport i fer-ne una selecció catalana. En un bar, sentint converses alienes, no poden faltar els conceptes *crisi* o frases com "con la que està cayendo...". Però el terreny més sucós per jugar-hi són les tertúlies radiofòniques. No us oblideu d'incloure a la vostra llista "fer-se trampes al solitari", "la deuta", "prima de risc" o "Josep Pla".

Proveu-ho i, si aposteu amb cigrons, potser feu la primera pela! **FEL**

Amancio Ortega d'estar per casa

Amancio Ortega fa uns amigurums collonuts. Ara et fa una *hello-kitty*, ara una funda per USB amb la cara de Piolín. Amancio Ortega s'ha ficat de cap en la moda del ganxet i ara mou les agulles amb destresa i participa a fóruns on discuteix els millors patrons per fer barrets dels Angry Birds o fundes de bicicleta.

Fa uns mesos, Amancio Ortega va tenir unes setmanes tontes per una noia d'Inditex. Feia molt que havia perdut mà per seduir ningú, perquè sempre acabava sent massa directe, massa brusca. Amancio Ortega, si vol, compra dos edificis a la plaça Catalunya o omple de botigues Zara els camps Elis de París, però fa molt que no parla amb ningú que li agradi sense cagar-la quan obre la boca. Amancio Ortega es va assabentar que la noia feia ganxet i, capricis de vellesa, es va apuntar a un taller on ella anava cada dos per tres. Amancio Ortega va voler caure-li en gràcia la primera tarda que van coincidir allà asseguts i van parlar de mobles reutilitzats i de magdalenes de cirera. Aquella tarda, li va demanar amistat al Facebook i ella va acceptar. Els dies següents, Amancio Ortega va anar, feliç, al taller de ganxet i allò que en un principi només era una excusa per arribar a la noia va esdevenir, amb l'eufòria amorosa, una afició real. Amancio Ortega es va fer devot dels ninos de llana.

Amancio Ortega, malgrat tot, no va néixer ahir i, després de tres, quatre, cinc missatges on proposava a la noia de quedar algun dia per fer un cafè o un te o una llet de soja sense rebre resposta, va obrir els ulls i la hòstia va ser espantosa. Amancio Ortega va estar dos dies sense sortir de casa. El tercer dia va decidir que, malgrat tot, els amigurums seguïen amb ell. Amancio Ortega, renovat, avui obrirà una nova marca exclusivament dedicada al *do it yourself*, amb botigues a les principals capitals mundials i centenars de productes fets a casa a preus populars. **ADRIÁN CRESPO**

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

LA FORÇA OBSCURA Aaron Swartz i la batalla per l'open access

Internet no es fa sola; cada dia, milers d'arquitectes de la xarxa treballen per crear, millorar i implementar software, codi i programes pel creixement i la millora continua d'Internet. Gran part de les persones que desenvolupen i programen provenen i/o defensen la cultura lliure en el seu sentit més ampli. Mai tantes persones havien tingut un accés tan directe i sense restriccions al coneixement i a la cultura com des dels inicis de l'era digital, mai. I Aaron Swartz, que n'era conscient, va ser arquitecte i paleta de la xarxa, va fer grans contribucions al desenvolupament del RSS (aquesta aportació la va fer amb només catorze anys), Reddit, Markdown (allò que ens permet posar estils als textos que publiquem a la xarxa) i Open Library i va col·laborar, de la mà de Lawrence Lessig, en el sorgiment del Creative Commons... I també va ser un ferm activista de la cultura lliure i l'open data. Parlem en passat perquè, l'onze de gener de 2013, Aaron Swartz es va suïcidar, amb 26 anys. I ho va fer, segons afirma la família, per la forta pressió a la qual estava sotmès després

que la fiscalia de Massachusets, en actuació d'ofici, l'acusés de "crims informàtics" per haver alliberat quatre milions de publicacions científiques, que havia descarregat del JSTOR des de la xarxa MIT. El judici havia de tenir lloc aquesta primavera. Aaron feia front a una petició de 35 anys de presó i una multa d'un milió de dòlars. Prèviament, havia invertit molts diners per alliberar contingut legal a través de PACER. Una acció que estava lligada a un dels seus temes d'investigació, l'origen del finançament de les publicacions científiques (part d'aquesta investigació va ser publicada a l'*Stanford Law Review*). Les aportacions d'Aaron Swartz són incomptables i la seva mort mostra que, en la batalla per l'accés lliure al coneixement i a la cultura, els *lobbies* del *copyright* i els poders polítics no tenen escrúpols a l'hora de defensar els seus interessos. Arran de la notícia de la mort de Swartz, el Massachusets Institute of Technology (MIT) ha ordenat una investigació interna. Més enllà del resultat que se n'obtingui, la reacció de la xarxa davant la mort d'Aaron

ha demostrat que la lluita per l'open data i el lliure accés al coneixement és més viva que mai. Aquesta reacció i la mort d'Aaron Swartz són una interpel·lació directa a una comunitat científica que ha de prendre partit en un moment en què ens juguem la universalitat de l'accés al coneixement.

"No hi ha justícia amb lleis injustes. En la gran tradició de la desobediència civil, declarem la nostra oposició a aquest robatori privat de la cultura pública. Hem de descarregar publicacions científiques i pujar-les a xarxes *file-sharing*"
Aaron Swartz

- +info:**
— aaronsw.com
— boingboing.net
— alt1040.com

CAMPANYES #PDFtribute

Des de la mort d'Aaron Swartz, milers d'acadèmiques i investigadores han publicat els seus treballs o papers lliures a Internet en format pdf i ho han anunciat a Twitter amb l'etiqueta #PDFtribute.

RECOPIACIÓ COMPLETA:
pdftribute.net

#Cut4Bieber

Aquesta setmana es van filtrar unes fotos del famós cantant i ídol d'adolescents Justin Bieber fumant el que semblava un porro de marihuana. A la gent de 4chan.org, el fòrum on es generen gran part dels *memes* i les idees gamberres d'Internet, se'ls va ocórrer pujar fotos falses de fans mutilant-se els braços amb fulles tallants, mentre convidaven altres seguidors a imitar-les per demanar a Bieber que deixés les drogues.

DEF
CON
TROLL

Per això van fer servir el lema #Cut4Bieber (Talla't per Bieber). Molts mitjans tradicionals van picar i es van fer ressò de la notícia, posant-se les mans al cap, horroritzats, amb la qual cosa van aconseguir que les imatges de *cutters* i braços sagnants fossin el més vist a les xarxes.

TWITEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEEL

El dia 8 de gener es va presentar el Partit del Futur: Partit X, amb la intenció declarada d'anar de la xarxa al món dels àtoms. A les eleccions del 25-N, ja vam assistir a la irrupció de *fakes* de partits com @cupfraga, @cupnacional i fins i tot de partits extints com @socialistes_cat, però parlarem de les competidores del Partit X.

El primer va ser el @partido_z, que anunciava "una oposició responsable". Com passa sovint a twitter, el seu exemple es va multiplicar ràpidament. Després van aparèixer, @partido_z (se li veu el llautó: militants d'IU darrere) i @partido_y per "lluitar contra el bipartidisme entre el @partido_x i el @partido_z". El @partido_w: "No venim del futur, però tenim a la pitonissa Lola". El @partido_v, que ens agradaria més si fos reptilià. El @partido_A, molt garrulo, més que el @partido_trol. I molts més: @partido_OBDC; @partido_THC, *de altos vuelos*; @partido_HM, o sea, *tia, que fuerte...* També el @Partido_OLAKASE que els interpel·la a tots i el @partido_FC que li reclama l'autoria de l'OLA K ASE. Fins i tot trobem el @partidoXD, humor estalinista sense gràcia. Tants, que es va haver de crear el @partido_Gauss: "Dame una X, dame una Y, dame una Z. SISTEEEEEEEEEMA!"

Aquí tenim debilitat per dos, que a més han arribat a insinuar possibles aliances. Com a exemple, aquesta piulada que podria estar al TL d'ambdós: "Si ens toquen a una, ens toquen a totes. Ummm... si...". Òbviament, l'estil del @Partido_XXX és més explícit que el del @Partido_MDMA ("uuuuuaalaaa mmmeeeencaaaaantaaaaeeeeeeelrollitoo mmmm...") però estan destinats a col·ligar-se. Coincidim amb els seus objectius: "FOLLAR, CREAR, PODER COPULAR!!!". #humitatpopular #hovolemfort

SOFG Accés obert

L'accés obert (en anglès, *open access*) és una iniciativa que promou l'accés sense restriccions al material educatiu i científic de qualsevol tipus. L'objectiu és que qualsevol usuària individual pugui llegir, copiar, distribuir, descarregar, imprimir, cercar o enllaçar els textos complets dels articles científics i fer-los servir amb qualsevol altre propòsit legítim. És a dir, és una manera gratuïta, oberta i universal d'accedir a la literatura científica sense haver de pagar centenars d'euros a les editorials que controlen la publicació i la distribució dels *papers* acadèmics.

TUIT ROSA #sopardelrotllo2013

PETRER, VALÈNCIA

Jornades per la igualtat de gènere 2013

PERQUÉ TOTES TREBALLEM DAVALL EL MATEIX PARAIGUA

La Xarxa-Red Violeta és un grup de col·lectius socials i polítics de la població de Petrer, a la Vall del Vinalopó. Aquest cap de setmana, celebren les jornades que us expliquem. Amb elles, intenten confluïr en forces, idees i mitjans amb l'objectiu de desenvolupar la qüestió d'igualtat de gènere des d'un punt de vista plural i participatiu. Creuen oportú situar les relacions entre homes i dones en el primer pla polític i com a prioritari a base justa i democràtica entre les persones i tota la societat.

DV 18/01 17:15h Presentació de les jornades *Dones i homes vers una cultura de pau*, a càrrec d'Elena Simón, feminista, escriptora i experta en gènere. 17:45h Conferència: *Ecofeminisme i societat*, a càrrec d'Ana Dolores Verdú, antropòloga social i especialista en estudis de gènere per a la UMH. 19h Descans amb infusions i tes. 19:30h Taller: *Trencant el sostre de vidre*, a càrrec del Grup de Dones d'Elda-Petrer.

DS 19/01 17h Conferència: *Repassant el gènere. Nous debats feministes*, a càrrec de Marco Fornés, educador social i membre de l'Àrea de Llibertat d'expressió afectivo-sexual (Alea) d'Esquerra Unida. 18:30h Descans amb infusions i tes. 19h Taller: *Ecologia emocional i afectiva*, a càrrec de Santiago Fernández (AHIGE Múrcia)

Organitza: Xarxa-Red Violeta
Lloc: Associació de veïns Barri Antic Miguel Hernández, plaça de Dalt, Petrer.

DJ17^{/01}

SABADELL

Quarta assemblea d'afectats

#TotssomTaulí

17h Vestíbul de l'Hospital Parc Taulí de Sabadell. Més info: www.acampadatauli.blogspot.com

Torredembarra

20h Presentació i inauguració de l'exposició *Instants de natura*, de Raül Cendón. Expo - Auca Taverna. Plaça de la Vila, 6. Exposició fins al 17 de febrer.

LLEIDA

Taula Rodona:

El que ens fa seguir endavant

19:30h Amb la presència de Robert Louan (Costa de Marfil), Johana Villarraga (Colòmbia i Lleida) i Eduard Baches (Lleida). Sala Jaume Magre; Bisbe Torres, 2. Organitza: Comissió 3.4.

DV18^{/01}

BARCELONA

Veus contra la barbàrie.

Recital líric i jam session

20h Aurea Social. C. Sardenya, 263. Entrada Lliure.

EL PRAT DE LLOBREGAT

Documental Encordades

19:30h Amb la presència d'Ester Sabadell, alpinista i exmembre de l'equip d'*Al Filo de lo imposible*. Dins el Cicle Violeta. Al local de l'AEG Conxita Busquets. C. Santiago Russinyol, 8-10.

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Lectura d'*El gentil monstro de Bruselas*, d'HM Enszenberger.

20h Casa de Cultura. C. Castellví. Organitza: Universitat Internacional de la Pau

TERRASSA

Presentació del llibre *Cop de Cop*, a càrrec de David Fernández.

19h Sala Joaquim Vancells. C. Sant Pere, 46, 1er. Organitza: Amics de les Arts i Joventuts Musicals

DS19^{/01}

CASTELLÓ

Taula rodona: conflicte al sector del taulell (*Jornades sobre Conflictes i Emergències*).

19h Passi de documental sobre Zanon, taulellera argentina col·lectivitzada per la plantilla. Casal Popular de Castelló. C. d'Amunt, 167.

CASTELLSERÀ

Xerrada amb Francesc Foguet i Boreu sobre el seu llibre *El teatre català en temps de guerra i revolució (1936-1939)*

17h Organitza: Col·lectiu A les Trinxeres. Sala Cultural La Panera.

GRANOLLERS

Presentació del llibre

El duende del maquis

18:30h A càrrec de l'autor Jaume Serra Fontelles. Anònims, menjars i pensars. Organitza: Assemblea Llibertària del Vallès Oriental

REUS

Festa reivindicativa per recaptar fons per l'Assemblea Aturem BCN World.

23h Casal Despertaferro www.aturembcnworld.blogspot.com

CERDANYOLA DEL VALLÈS

Tarda Bolivariana.

18h Presentació del llibre *Una nova Alba, a destemps per l'Amèrica Bolivariana*. Casal Popular i Cultural La Clau: Mare de Déu del Pilar, 43. Més info: www.laclaucerdanyola.wordpress.com.

DG20^{/01}

CASTELLÓ

Excursió i volta pel desert.

8:30h Sortida de la plaça Maria Agustina. Organitza: Casal Popular de Castelló.

DL21^{/01}

BARCELONA

Reunió unitària de suport a la marxa contra l'atur, la precarietat i per una renda garantida ciutadana.

19h Casal de barri Pou de la Figuera. C. Sant Pere més Baix, 70.

DM22^{/01}

TERRASSA

Xerrada: *Destapant el negoci sanitari*

19h Amb Núria Martí, CE Mútua de Terrassa, Esther Vivas, Albano Dante i Marta Sibina (revista *Cafè amb llet*). Amics de les Arts i Joventuts Musicals. C. Sant Pere, 46.

EL TEMPS

DIJOUS 17

De matinada, cauran ruixats a la costa central. S'acabarà la nevada al Pirineu Occidental amb gruixos de més d'1 metre.

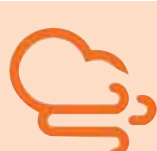
DIVENDRES 18

Núvols trencats i predomini del sol a la majoria de comarques. Matinada molt freda a l'interior, Pirineu i prelitoral.

DISSABTE 19

Augmentaran els ruixats i les ventades durant la matinada. Un front tornarà a escombrar Catalunya. A mitja tarda, clarianes.

DIUMENGE 20

Ventades fortes de Ponent que faran pujar els termòmetres a punts de la costa de Tarragona i el País Valencià.

DILLUNS 21

El vent de Ponent es reforçarà i ens portarà ruixats dispersos i núvols abundants. Noves nevades al Pirineu de Lleida.

DIMARTS 22

El mestral bufarà amb força a Tarragona i l'Ebre. Baixaran els termòmetres de nou i es reforçarà la nevada a la Vall d'Aran.

inDirecta

/ FLORIAN GELDNER

«Si ens neguem com a éssers sexuals, no prosperem a nivell personal»

Sàgar Malé
@SagarMale

Quan treballes, utilitzes ciències del cos com la dansa o els massatges i també rituals com el xamanisme per expandir la sexualitat cap a formes no convencionals (el que s'anomena *kink*). Què aporten aquestes tècniques al BDSM o al sexe tântric?

Jo estic particularment interessada en la manera de funcionar del cos, com flueix l'energia, per treballar el seu potencial per a la sanació i la transformació. Les meves experiències en *performance* o en pràctiques xamàniques m'han ensenyat a anar més enllà d'allò personal, a utilitzar-ho com a canal que transporta l'energia amb l'objectiu de reequilibrar-se a si mateix o de motivar els altres. Fer gaudir, en definitiva.

Has treballat amb els cossos de persones individualment i en grup. Què t'ha aportat?

M'ha donat un grau d'intimitat molt alt i m'ha permès ser conscient de les necessitats de l'altre, a banda d'arrelar-me a les sensacions del meu propi cos. Això em permet mesurar quines són les accions adequades per a un receptor i la intensitat de les seves experiències.

Com podem superar les limitacions individuals i socials que imposa el model dominant de sexualitat?

Amb un posicionament sexual positiu. Si

ens neguem com a éssers sexuals, no prosperem a nivell personal. Cal, doncs, que ens desliguem dels clics i sentim el que és rellevant en nosaltres mateixos i en la nostra parella o parelles. I això fa necessari crear espais on ens sentim còmodes i que facilitin el coneixement dels nostres processos personals. D'aquesta manera, podem arribar a evolucionar que mai no hauríem imaginat. En aquest punt, és important l'ajuda profes-

“L'únic camí és ser honestos i compartir amb les nostres parelles els diferents desitjos i experiències”

sional d'una persona experta en massatge tântric, o estar en un seminari en grup i seguir la resonància col·lectiva. En qualsevol cas, hem d'intentar comunicar-nos amb la parella o les parelles que tinguem.

Què aporten l'Xplore o la Sacred Kink Academy?

L'Xplore és un marc d'inspiració per tastar experiències inusuals i, alhora, conèixer persones amb qui compartir interessos similars. El caràcter artístic de l'esdeveniment crea un ambient únic. I a la Sacred Kink Academy, que coordino amb la Ruby May, oferim oportunitats per aprofundir en les diverses possibili-

tats del *kink* en un ambient amigable i respectuós. Alguns tallers, a part dels del BDSM o del tantra, són experiències úniques: per exemple, el rentat o la tortura de peus; l'ejaculació femenina... N'hi ha prou amb sentir curiositat o ser un xic atrevit per gaudir i endinsar-se a la majoria d'ells.

Ajunteu experiències sexuals de grups que habitualment experimenten per separat. Els de BDSM poden practicar el tantra i a l'inrevés?

Tot i que hi ha diferències d'enfocament en la sexualitat, és fàcil trobar punts en comú. Per exemple, en el massatge tântric, es dona una relació de *domini amistós* similar a la de jocs més *perversos*. A vegades, però, els grups segueixen codis estrictes. Quan estan tancats per persones no disposades a adaptar-se a altres experiències, la interacció entre ells resulta difícil. Per tant, és bàsic trencar amb els prejudicis que bloquegen la possibilitat d'experimentar.

Com has superat el model dominant de les relacions i de la sexualitat?

Des de la meua adolescència, he tingut relacions obertes. Per mi, l'únic camí és ser honestos i compartir amb les nostres parelles els diferents desitjos i experiències. Darrerament, les meves relacions han evolucionat cap a una xarxa igualitària de relacions poliàmores. Tinc dues o tres parelles simultànies o, ocasionalment, *parelles de joc*. És meravellós haver-les integrat de forma esporàdica. ◀

Klara Luhmen

Experta en 'bondage', sexe tântric i BDSM

L'Xplore, el Festival sobre l'Art de la Luxúria que l'alemany Felix Ruckert va organitzar el maig de 2012 a Barcelona, va aplegar persones rellevants de l'anomenat Sex positive movement, una concepció transformadora i expansiva de la sexualitat.

Klara Luhmen hi va participar per mostrar la seva visió sobre les orgies com a experiències de diàleg i de consens. Fundadora, amb Ruby May, de la Sacred Kink Academy (Acadèmia Sagrada de sexualitat no convencional), els tallers de Luhmen es basen en una visió del sexe profundament sensible, espiritual i, fins i tot, sofisticada. Hi convergixen experiències com el 'bondage' (art sexual de lligar-se), el sexe tântric (que incorpora els estats espirituals al sexe), el BDSM (ús mesurat de la dominació, la humiliació i el dolor) o la creació d'entorns sensorials especials.